OIKEUSMINISTERIÖ

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
Hallitusneuvos Anne Hartoneva

12.1.2022

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Rikosseuraamuslaitoksesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 57/2021 vp)

Vastinetäydennys lakivaliokunnalle,
eräät muutostarpeet sekä hallituksen esityksen liitelakien kooste

Oikeusministeriö toimittaa lakivaliokunnalle hallituksen esityksen HE 57/2021 vp:tä koskevan vastineen täydennyksen, joka sisältää 7.12.2021 pidetyn vastinekuulemisen jälkeen havaitut muutostarpeet sekä esityksen liitelakien muutoksista laaditun koosteen. Tässä on otettu huomioon esityksen antamisen jälkeen annettu lainsäädäntö ja valmistelun myöhemmissä vaiheessa todetut muutostarpeet. Erillinen muutoksia koskevia kooste on tarpeen, koska HE 57/2021 vp:ssä esitetään muutettavaksi lukuisia samoja pykäliä kuin vastikään hyväksytyssä EV 154/2021 vp:n mukaisessa lainsäädännössä, lait 1301–1310/2021.

Tässä vastinetäydennyksen pykäläkoosteessa liitelakien muutosten merkitsemisen pohjana on käytetty hallituksen esitys 57/2021 vp:n lakiehdotuksia. Muutettavat ja lisättävät säännökset on merkitty keltaisella ja poistot punaisella ylivedolla. Varsinaisessa, lakivaliokunnan vastinekuulemiseen 7.12.2021 toimitetussa vastineessa muutokset merkittiin EV 154/2021 vp:n mukaisiin pykäliin. Näin tehtiin, jotta vastine olisi mahdollisimman selkeä. Asian käsittelyn tässä vaiheessa valiokunnalle toimitetaan muutoskooste, jossa merkintöjen pohjana on nimenomaan HE 57/2021 vp:n pykäläehdotukset.

Oikeusministeriö toteaa vielä HE 57/2021 vp:ssä esitetyn organisaatiouudistuksen voimaantulosta, että Rikosseuraamuslaitoksessa on pidetty tarkoituksenmukaisena, että EV 154/2021 vp:ssä eli laeissa 1301–1310 tarkoitettu Rikosseuraamuslaitoksen uusi tietojärjestelmä otetaan käyttöön ennen uutta organisaatiota. Uusi tietojärjestelmä otetaan käyttöön ja mainitut lait tulevat voimaan 4.4.2022. Uusi organisaatio otettaisiin käyttöön mahdollisesti 1.9.2022.

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
Eteläesplanadi 10 HELSINKI	PL 25 00023 VALTIONEUVOSTO	02951 6001	09 1606 7730	oikeusministerio@om.fi

Lakiehdotus 2

Rikosseuraamuslaitoksessa on vastikään havaittu, että vankeuslain ***2 luvun 10 §:n 1 momentin*** ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua lykkäystä ja sen peruuttamista, ***6 luvun 6 §:n 1 momentin*** ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua vangin siirtämistä ja ***6 luvun 6 §:n 2 momentin*** jälkimmäisessä virkkeessä tarkoitettua vangin vankilan ulkopuolelle päästämistä sekä tutkintavankeuslain 3 luvun 9 §:n 2 momentin toisessa virkkeessä tarkoitettua tutkintavangin siirtämistä koskevaan päätöksentekoon on välttämätöntä lisätä päätöksentekijäksi asiakasarvioinnin yksikön päällikön ohella muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty asiakasarvioinnin yksikön virkamies. Jos edellä todetut päätöksentekotoimivallat olisivat yksinomaan asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäälliköllä, tämä kuormittaisi häntä kohtuuttomasti eikä hänellä olisi mahdollisuutta hoitaa varsinaista yksikön johtamisen ja asiakasarvioinnin kehittämisen tehtävää. Kyse olisi noin 8 000 päätöksen tekemisestä vuodessa. Tästä syystä esitetään, että kyseisiin säännöksiin lisätään päätöksentekotoimivallan käytön laajentamismahdollisuus siten, että päätösvalta olisi asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäälliköllä *tai muulla Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätyllä asiakasarvioinnin yksikön virkamiehellä.*

Vankeuslain ***6 luvun 7 §:n***, ***8 luvun 15 §:n***, ***14 luvun 12 §:n***, ***15 luvun 18 §:n***, ***16 luvun 11 §:n*** ja ***21 luvun 3 §:n otsikkoon*** esitetään lisättäväksi tarkempien säännösten lisäksi *ja määräykset* –maininta, koska kyseisissä pykälissä säädetään paitsi asioista valtioneuvoston asetuksella säätämismahdollisuudesta myös Rikosseuraamuslaitoksen toimivallasta antaa tarkemmat määräykset. Kyseinen lisäys on tehty 14 luvun 12 §:ään, 15 luvun 18 §:ään ja 16 luvun 11 §:ään laissa 1302/2021. Lain 6 luvun 7 §:ää, 8 luvun 15 §:ää ja 21 luvun 3 §:ää, joita ei muutettu eikä siten myöskään otsikkoa korjattu laissa 1302/2021, ehdotetaan nyt muutettavaksi kokonaan, joten näistä otsikkomuutoksista ei lain johtolauseessa mainita erikseen.

Vankeuslain ***7 luvun 7 §:ää*** koskien vastineessa on todettu, että pykälän 1, 3 ja 4 momentit säilyvät hallituksen esityksen mukaisina. Kuitenkin pykälän 3 momenttia on tarpeen muuttaa siten, että täsmennetään momentissa tarkoitetun työjärjestyksen olevan nimenomaan *rikosseuraamuskeskuksen* työjärjestys. Tämän täsmennyksen puuttuminen on virhe, joka on tarpeen korjata, jotta on selvää, että asiassa on kyse rikosseuraamuskeskuksen, ei Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksestä.

Vankeuslain ***8 luvun 14 §:n 4 momenttiin*** on lisätty täsmennys, että vankilan yksikönpäällikön ohella vangin osallistumisvelvollisuudesta vapauttamisesta voisi päättää nimenomaan *rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty* toiminnoista vastaava virkamies, ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies taikka ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies. Kyseisten päätösten tekijöistä on syytä määrätä työjärjestyksessä.

Vastineen sivulla 17 on todettu, että vankeuslain ***9 luvun 9 §:n 2 momentti*** on syytä sovittaa yhteen EV 154/2021 vp:n kanssa. Säännös on asianmukainen HE 57/2021 vp:n mukaisena. Koska nyt käsillä olevassa vastinetäydennyksessä muutosmerkintöjen pohjana on nimenomaan HE 57/2021 vp, yhteensovittamistarvetta ei ole.

Vankeuslain ***19 luvun 11 §:n 2 momenttiin*** on tarpeen tehdä korjaus, jossa *täytäntöönpanoyksikön yksikönpäällikön määräämä täytäntöönpanoyksikön virkamies* –ilmaisu muutetaan *Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätyksi täytäntöönpanoyksikön virkamieheksi*. Tämä vastaa ehdotetussa lainsäädännössä muissa vastaavissa tilanteissa noudatettua sääntelyä.

Lakiehdotus 3

Tutkintavankeuslain ***2 luvun 6 §:n*** ja ***10 luvun 18 §:n otsikkoon*** esitetään lisättäväksi tarkempien säännösten lisäksi *ja määräykset* –maininta, koska kyseisissä pykälissä säädetään paitsi asioista valtioneuvoston asetuksella säätämismahdollisuudesta myös Rikosseuraamuslaitoksen toimivallasta antaa tarkemmat määräykset. Kyseinen lisäys on tehty 10 luvun 18 §:ään laissa 1303/2021. Koska 2 luvun 6 §:ssä muutetaan tässä yhteydessä ainoastaan 2 momenttia, otsikkomuutos edellyttää mainintaa lain johtolauseessa.

Tutkintavankeuslain ***3 luvun 9 §:ään*** tehtäisiin turvallisuudesta vastaavaa virkamiestä, toiminnoista vastaavaa virkamiestä sekä ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimivaa virkamiestä koskien täsmennykset, että kyse olisi nimenomaan *rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätyistä* kyseisistä virkamiehistä. Kyseisten päätösten tekijöistä on syytä määrätä työjärjestyksessä.

Vastaavasti kuin edellä 2. lakiehdotuksen täsmennysosuuden alussa on todettu, tutkintavankeuslain ***3 luvun 9 §:n 2 momentin*** toisessa virkkeessä tarkoitettua tutkintavangin siirtämistä koskevaan päätöksentekoon on välttämätöntä lisätä päätöksentekijäksi asiakasarvioinnin yksikön päällikön ohella *muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty asiakasarvioinnin yksikön virkamies*.

Tutkintavankeuslain ***5 luvun 8 §:n 2 momentissa*** on virheellisesti esitetty, että rahaan tai maksuvälineisiin kohdistuvista eräistä toimenpiteistä päättäisi *Rikosseuraamuslaitoksen* työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies. Kyseessä pitäisi olla *rikosseuraamuskeskuksen* työjärjestys. Virhe on tarpeen korjata.

Lakiehdotus 5

Yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain ***27 §:n otsikkoon*** esitetään lisättäväksi tarkempien säännösten lisäksi *ja määräykset* –maininta. Kyseinen lisäys on tehty laissa 1304/2021.

Lakiehdotus 8

Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetun lain ***18 §:n 2 momentin*** mukaisesta työssäoppismisjakson ajan palkkauksesta päättämistoimivalta on organisaatiouudistuksen valmistelun edettyä muuttunut kehittämisestä ja ohjauksesta vastaavasta vastuualueesta *hallinto- ja tukipalveluista vastaavaksi vastuualueeksi*. Tämä korjaus on tarpeen tehdä kyseiseen momenttiin.

Lakiehdotus 9

Vankiterveydenhuollon yksiköstä annetun lain ***6 §:n 1 momentin 5 kohdassa*** on tarpeen korjata *rikosseuraamuskeskus* alkamaan pienellä kirjaimella.

Rikosseuraamuslaitoksen organisaatiouudistukseen liittymättömänä muutoksena oikeusministeriö esitti vastineen sivuilla 12–13 lisättäväksi Vankiterveydenhuollon yksiköstä annetun lain ***6 §:n 1 momenttiin uusi 6 kohta***. Oikeusministeriö täsmentää kyseistä vastineen perusteluosuutta ja ehdottaa esitetyn 6 kohdan jakamista kahdeksi kohdaksi seuraavasti.

> Vankiterveydenhuollon yksiköstä annetun lain 6 §:ssä säädetään potilasrekisterissä olevien tietojen luovuttamisesta. Lain alkuperäisessä 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa (1635/2015) säädettiin seuraavasti:
>
> > *Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön virkamiehelle, jonka virkatehtäviin kuuluu pitkäaikaisvankien vapauttamismenettelystä annetun lain (781/2005) 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun vangin vapauttamisasian käsitteleminen, mainitun asian käsittelemiseksi väkivaltariskiarvio ja vaarallisuusarvio sekä arviointikeskuksen tai vankilan johtajalle taikka hänen määräämälleen toiminnoista vastaavalle virkamiehelle arvioidun väkivaltariskin nojalla järjestettävän toiminnan suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi kirjallinen lausunto vaarallisuusarvion johtopäätöksistä.*
>
> Säännös koski siten elinkautisvankeja ja koko rangaistusta suorittavia ja näin ollen koko rangaistusta suorittavien tietojen luovuttamiselle on ollut säännös, joka nyt halutaan palauttaa. Voimassa olevassa laissa ei kuitenkaan enää ole säännöstä, jonka perusteella Vankiterveydenhuollon yksikkö voisi luovuttaa potilasrekisterin tietoja, kun Rikosseuraamuslaitos valmistelee koko rangaistusta vankilassa suorittavan vangin vapauttamista. Koko rangaistusta vankilassa suorittamista koskevat säännökset olivat rikoslain 2 c luvun 11 §:ssä (780/2005) sekä pitkäaikaisvankien vapauttamismenettelystä annetussa laissa (781/2005). Sittemmin, rikoslain muutoksella 800/2017 koko rangaistuksen suorittaminen vankilassa korvattiin yhdistelmärangaistuksella. Samassa yhteydessä pitkäaikaisvankien vapauttamismenettelystä annettu laki muutettiin nimeltään elinkautisvankien vapauttamismenettelystä annetuksi laiksi ja sisällöllisesti koskemaan vain elinkautisvankeja.
>
> Enää ei siis tuomita koko rangaistuksen suorittamiseen vankilassa. Koska koko rangaistusta vankilassa suoritettaessa kyse on pitkistä vankeusrangaistuksista, tähän tuomittuja vankeja on edelleen vankilassa suorittamassa kyseistä seuraamusta. Heitä on 25. Heidän vapauttamismenettelyssään noudatetaan kyseistä seuraamusta koskevaa lainsäädäntöä. Yhdistelmärangaistus korvasi kokonaisuudessaan koko rangaistuksen suorittamisen vankilassa (rikoslain 2 c luvun 11 §). Yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain 39 §:n 2 momentin mukaan: ”Rikokseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, ja siitä seuraavan rangaistuksen täytäntöönpanoon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.” Tästä seuraa, että koko rangaistuksen vankilassa suorittamiseen tuomittuihin noudatetaan heidän vapautumisvaiheessaan tuomitsemisajankohtana voimassa olleita säännöksiä, jotka tuona ajankohtana sisältyivät pitkäaikaisvankien vapauttamismenettelystä annettuun lakiin (781/2005). Koko rangaistuksen suorittamiseen tuomitsemisen mahdollisuus poistui 1.1.2018 alkaen, jolloin koko rangaistuksen suorittaminen kumottiin ja korvattiin yhdistelmärangaistuksella. Näin ollen kaikkiin koko rangaistusta vankilassa vielä suorittaviin sovelletaan edelleen Vankiterveydenhuollon yksiköstä annetun lain 6 §:n 1 momentin 3 kohtaa, sellaisena

kuin se oli laissa 1635/2015, eikä syyskuussa 2019 voimaan tullut muutos, joka tehtiin lailla 189/2019, ole voinut vaikuttaa koko rangaistusta vankilassa suorittaviin.

Kun Vankiterveydenhuollon yksiköstä annettua lakia muutettiin lailla 189/2019, 6 §:stä poistettiin säännös siitä, että Vankiterveydenhuollon yksikkö voi luovuttaa Rikosseuraamuslaitokselle vapauttamisasian käsittelyä varten vaarallisuusarvion sekä arviointikeskuksen tai vankilan johtajalle taikka hänen määräämälleen toiminnoista vastaavalle virkamiehelle arvioidun väkivaltariskin nojalla järjestettävän toiminnan suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi kirjallisen lausunnon vaarallisuusarvion johtopäätöksistä. Näin ollen Vankiterveydenhuollon yksiköstä annettuun lakiin tulisi selvyyden vuoksi palauttaa alkuperäisen lain (1635/2015) aiemman 6 §:n 1 momentin 3 kohdan säännöksen sisältö, jonka perusteella Vankiterveydenhuollon yksikkö voi edelleen luovuttaa edellä tarkoitettuja tietoja Rikosseuraamuslaitokselle sen valmistellessa koko rangaistusta vankilassa suorittavien vapauttamisia. Tämä ehdotetaan sisällytettäväksi uuteen 6 §:n 1 momentin 6 kohtaan. Vankiterveydenhuollon yksiköstä annetun lain 6 §:n 1 momentin kumotussa 3 kohdassa ei säädetty mahdollisuutta luovuttaa tietoa vaarallisuusarvion johtopäätöksistä yhdyskuntaseuraamustoimiston johtajalle. Hän kuitenkin tarvitsee kyseistä tietoa vangin ehdonalaisen vapauden valmistelua varten. Elinkautisvankien väkivaltariskiarvion johtopäätöksistä on mahdollista luovuttaa tieto yhdyskuntaseuraamustoimiston johtajalle. Näiden säännösten tulisi olla yhteneväiset, joten yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikön tiedonsaantimahdollisuus olisi tarpeen lisätä 6 §:n 1 momentin 6 kohtaan.

Yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain (801/2017) 9 §:n 4 momentin mukaan Rikosseuraamuslaitoksen arviointikeskuksen on ennen rangaistusajan suunnitelman määräysten vahvistamista pyydettävä Vankiterveydenhuollon yksiköltä arvio valvontaan sijoitettavan vangin riskistä syyllistyä väkivaltarikokseen. Vastaavanlainen tietojen luovuttamista koskeva säännös tarvitaan koskemaan myös yhdistelmärangaistukseen tuomitun vangin valvonta-ajan valmistelua. Tämä ehdotetaan sisällytettäväksi uuteen 6 §:n 1 momentin 7 kohtaan.

6 §
Potilasrekisterissä olevien tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä potilastietojen luovuttamisesta ilman potilaan kirjallista suostumusta säädetään potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 13 §:n 3 ja 4 momentissa tai muussa laissa, saa vankien ja tutkintavankien terveydenhuollosta vastaava lääkäri tai hänen ohjeidensa mukaan muu terveydenhuollon ammattihenkilö luovuttaa potilasrekisteriin talletettuja tietoja seuraavasti:
---
6) Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle, jonka virkatehtäviin kuuluu rikoslain 2 c luvun 11 §:ssä, sellaisena kuin se on laeissa 780/2005, 735/2015 ja 1718/2015, tarkoitettu koko rangaistusta vankilassa suorittavan vangin vapauttamisasian käsitteleminen, mainitun asian käsittelemiseksi vaarallisuusarvio sekä asiakasarvioinnin yksikön, vankilan tai

yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikölle taikka rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätylle toiminnoista vastaavalle virkamiehelle arvioidun väkivaltariskin nojalla järjestettävän toiminnan suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi kirjallinen lausunto vaarallisuusarvion johtopäätöksistä;
7) Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle, jonka virkatehtäviin kuuluu yhdistelmärangaistukseen tuomitun vangin valvonta-ajan valmistelu, valmistelua varten arvio vangin riskistä syyllistyä väkivaltarikokseen.

Kyseisen lisäys ei edellytä johtolauseen muutosta.

Edellä todetusta muutosehdotuksesta on saatu sosiaali- ja terveysministeriön, Rikosseuraamuslaitoksen sekä Vankiterveydenhuollon yksikön lausunnot. Ne puoltavat ehdotettua muutosta. Säännösehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä.

1.

Laki

Rikosseuraamuslaitoksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Rikosseuraamuslaitoksen tehtävät ja organisaatio

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään Rikosseuraamuslaitoksen organisaatiosta, tehtävistä ja hallinnosta.

2 §

Rikosseuraamuslaitoksen tehtävät

Rikosseuraamuslaitoksen tehtävänä on ehdolliseen vankeusrangaistukseen tuomittujen valvonta, nuorisorangaistuksen, yhdyskuntapalvelun, valvontarangaistuksen, ehdottoman vankeusrangaistuksen, sakon muuntorangaistuksen ja yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpano, ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvonta sekä tutkintavankeuden toimeenpano. Lisäksi Rikosseuraamuslaitos hoitaa muut sille säädetyt tehtävät.

3 §

Rikosseuraamuslaitoksen organisaatio

Oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluva, oikeusministeriön ohjauksessa ja valvonnassa toimiva Rikosseuraamuslaitos on valtakunnallisesti toimiva virasto, jonka toimialueena on koko maa.

Rikosseuraamuslaitos muodostuu kehittämisestä ja ohjauksesta, asiakasprosesseista, hallinto- ja tukipalveluista sekä operatiivisesta toiminnasta vastaavista vastuualueista. Vastuualueet jakaantuvat yksiköihin. Vastuualueista ja niiden tehtävistä annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

Rangaistusten täytäntöönpanemiseksi ja tutkintavankeuden toimeenpanemiseksi Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisesta toiminnasta vastaavaan vastuualueeseen kuuluu rikosseuraamuskeskuksia. Rikosseuraamuskeskuksessa on yhdyskuntaseuraamustoimistoja, vankiloita ja muita yksiköitä. Rikosseuraamuskeskuksista ja niiden toimialueista annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella. Rikosseuraamuskeskuksen yksiköistä annetaan säännökset oikeusministeriön asetuksella.

Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisestä ja ohjauksesta vastaavaan vastuualueeseen kuuluu Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetussa laissa (1316/2006) tarkoitettu Rikosseuraamusalan koulutuskeskus.

Vankien terveydenhuollon järjestämisestä vastaa Vankiterveydenhuollon yksiköstä annetussa laissa (1635/2015) tarkoitettu Vankiterveydenhuollon yksikkö.

Vankeusrangaistusten täytäntöönpanosta ja tutkintavankeuden toimeenpanosta vastaavien yksiköiden poikkeavasta kielellisestä asemasta säädetään kielilaissa (423/2003).

4 §

Rikosseuraamuskeskuksen tehtävät

Rikosseuraamuskeskus vastaa omalla toimialueellaan rangaistusten täytäntöönpanosta ja tutkintavankeuden toimeenpanosta sekä muista sille laissa säädetyistä ja Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätyistä tehtävistä. Rikosseuraamuskeskus vastaa toimintansa laillisuudesta, yhdenmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta sekä rangaistusten täytäntöönpanon ja tutkintavankeuden toimeenpanon kehittämisestä Rikosseuraamuslaitoksen vastuualueiden ohjauksessa. Rikosseuraamuskeskus tekee toimialueellaan yhteistyötä muiden viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, rikosseuraamuskeskuksen tehtävänä on suorittaa muut Rikosseuraamuslaitoksen vastuualueiden sille erikseen määräämät tehtävät. Rikosseuraamuslaitoksen vastuualueet voivat määrätä rikosseuraamuskeskuksen tehtäväksi toisen rikosseuraamuskeskuksen tehtäviä, jos se on tarpeen rangaistusten täytäntöönpanon tai tutkintavankeuden toimeenpanon tavoitteiden saavuttamisen, työn tasaamisen, erityisosaamisen tai muun erityisen syyn vuoksi.

2 luku

Rikosseuraamuslaitoksen johtaminen ja asioiden ratkaiseminen

5 §

Johtaminen

Rikosseuraamuslaitosta johtaa pääjohtaja.

Rikosseuraamuslaitoksen vastuualuetta johtaa vastuualueen johtaja. Vastuualueen yksikköä johtaa yksikönpäällikkö.

Rikosseuraamuskeskusta johtaa rikosseuraamuskeskuksen johtaja. Yhdyskuntaseuraamustoimistoa, vankilaa ja rikosseuraamuskeskuksen muuta yksikköä johtaa yksikönpäällikkö.

6 §

Asioiden ratkaiseminen

Pääjohtaja ratkaisee koko Rikosseuraamuslaitosta koskevat, vastuualueen johtaja vastuualuetta koskevat, rikosseuraamuskeskuksen johtaja rikosseuraamuskeskusta koskevat ja rikosseuraamuskeskuksen yksikönpäällikkö yksikköä koskevat asiat, jollei niitä ole säädetty taikka Rikosseuraamuslaitoksen tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty muun virkamiehen ratkaistaviksi.

Pääjohtaja voi yksittäistapauksessa pidättää itselleen päätösvallan asiassa, jonka ratkaiseminen on muualla kuin laissa uskottu laitoksen muulle virkamiehelle. Vastuualueen johtaja sekä rikosseuraamuskeskuksen johtaja ja yksikönpäällikkö voivat yksittäistapauksessa pidättää itselleen päätösvallan asiassa, jonka ratkaiseminen on muualla kuin laissa uskottu hänen alaiselleen virkamiehelle.

7 §

Hallintokantelun ratkaiseminen

Rikosseuraamuslaitokselle tehdyn laitosta tai sen virkamiehen toimintaa koskevan hallintokantelun ratkaisee kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtaja tai Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty kyseisen vastuualueen virkamies. Vastuualueen johtajan toimista tehdyn kantelun ratkaisee pääjohtaja. Pääjohtajan toimista tehdyn kantelun ratkaisee oikeusministeriö.

3 luku

Erinäiset säännökset

8 §

Rikosseuraamuslaitosta koskevien vahingonkorvausasioiden käsittely

Rikosseuraamuslaitosta koskevien vahingonkorvausasioiden käsittelystä säädetään valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetussa laissa (978/2014).

9 §

Vankien työtoiminnan ja laitosmyynnin suoritteiden maksullisuus

Vankien työtoiminnan suoritteet ovat maksullisia. Suoritteiden hinnoista päätetään liiketaloudellisin perustein. Hintoja voidaan kuitenkin rangaistusten täytäntöönpanon tavoitteisiin liittyvistä syistä alentaa siten, että ne vastaavat käypää hintatasoa.

Laitosmyymälöiden tuotteet ovat maksullisia. Tuotteista peritään käypää hintatasoa vastaava hinta. Hintoja voidaan kuitenkin rangaistusten täytäntöönpanon tavoitteisiin liittyvistä syistä alentaa siten, että ne kattavat vähintään tuotteen hankintakustannukset.

Vankila päättää 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen suoritteiden hinnoittelusta. Maksujen perinnässä noudatetaan, mitä yksityisoikeudellisten saatavien perinnästä säädetään. Suoritteita koskevat maksuriidat käsitellään riitaasiana käräjäoikeudessa.

10 §

Ulkoiset tunnukset

Rikosseuraamuslaitoksen tunnuskuvasta, virkapuvusta ja sen käytöstä sekä suoja- ja erityisvaatetuksesta samoin kuin virkamerkistä säädetään oikeusministeriön asetuksella.

Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on virkatehtävää suorittaessaan pidettävä mukanaan virkamerkki sekä tarvittaessa pyynnöstä esitettävä se, kun esittäminen virkatehtävää vaarantamatta on mahdollista. Tarkemmat säännökset virkamerkin käytöstä annetaan oikeusministeriön asetuksella.

Rikosseuraamuslaitos voi antaa tarkempia määräyksiä virkapuvun ja suojavaatetuksen käyttövelvollisuudesta, käyttövelvollisuudesta poikkeamisesta, käytöstä rikosseuraamusalan tutkintoon johtavassa koulutuksessa, hankinnasta, lainaamisesta sekä käytöstä poistettavien virkapukujen ja suojavaatetuksen hävittämisestä.

11 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella annetaan säännökset asioiden käsittelemisestä ja ratkaisemisesta, edustamisesta tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa, henkilöstöstä, virkamiesten erityisistä kelpoisuusvaatimuksista ja kielitaitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista, nimittämisestä virkaan tai virkasuhteeseen, virkavapauden myöntämisestä, tehtävien järjestämisestä toimintayksiköiden välillä sekä henkilökortista.

12 §

Rikosseuraamuslaitoksen ja rikosseuraamuskeskuksen työjärjestys

Työskentelyn järjestämisestä Rikosseuraamuslaitoksessa määrätään Rikosseuraamuslaitoksen pääjohtajan vahvistamassa työjärjestyksessä. Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätään Rikosseuraamuslaitoksen vastuualueen yksiköiden perustamisesta ja lakkauttamisesta, vastuualueiden ja niiden yksiköiden, rikosseuraamuskeskusten, yhdyskuntaseuraamustoimistojen ja vankiloiden sisäisestä organisaatiosta, työnjaosta ja johtamisesta sekä tehtävistä ja niiden järjestämisestä, virkamiesten tehtävistä, toimivallan jaosta ja sijaisista, asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta, ilman esittelyä ratkaistavista asioista, johtoryhmistä sekä muista hallintoon kuuluvista, toiminnan järjestämiseksi tarpeellisista asioista siltä osin kuin näistä asioista ei määrätä tarkemmin rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä.

Työskentelyn järjestämisestä rikosseuraamuskeskuksessa määrätään operatiivisen toiminnan vastuualueen johtajan vahvistamassa rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä. Rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätään rikosseuraamuskeskuksen ja sen yksiköiden sisäisistä tehtävistä ja niiden järjestämisestä, virkamiesten tehtävistä, toimivallan jaosta ja sijaisista, asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta sekä muista rikosseuraamuskeskuksen sisäiseen hallintoon kuuluvista, toiminnan järjestämiseksi tarpeellisista asioista.

4 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 202 .

Tällä lailla kumotaan Rikosseuraamuslaitoksesta annettu laki 953/2009, jäljempänä *kumottu laki*.

14 §

Viittaussäännös

Mitä muualla laissa säädetään Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksiköstä, rikosseuraamusalueesta ja arviointikeskuksesta sekä keskushallintoyksikön johtajista, aluejohtajasta, arviointikeskuksen johtajasta, täytäntöönpanoyksikön johtajasta, Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksen johtajasta, yhdyskuntaseuraamustoimiston johtajasta ja vankilan johtajasta, koskee tässä laissa tarkoitettua Rikosseuraamuslaitoksen vastuualuetta, vastuualueen yksikköä ja rikosseuraamuskeskusta sekä vastuualueen johtajaa, rikosseuraamuskeskuksen johtajaa ja yksikönpäällikköä.

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä viitataan kumottuun lakiin, viittauksen katsotaan tarkoittavan viittausta tämän lain vastaavaan säännökseen.

15 §

Tehtäviä koskevat siirtymäsäännökset

Tämän lain tullessa voimaan Rikosseuraamuslaitoksen eri toimintayksiköissä vireillä olevat asiat sekä niiden tekemät sopimukset ja sitoumukset sekä näistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät vastaaville tämän lain mukaisille toimintayksiköille siten kuin niiden tehtävänjaosta laissa ja valtioneuvoston asetuksessa säädetään ja Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätään.

16 §

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Henkilöstön asemasta säädetään valtion virkamieslain (750/1994) 2 luvussa.

Päätökset virkojen muuttamisesta ja henkilöstön sijoittamisesta tekee ennen lain voimaantuloa pääjohtaja tai Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty Rikosseuraamuslaitoksen muu virkamies.

_____

2.

Laki

vankeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vankeuslain (767/2005) 1 luvun 4, 8, 9 ja 10 §, 2 luvun 10 § ja 12 §:n 2 momentti, 3 luvun 8 §:n 1 momentti ja 9 §, 4 luvun ~~7 §:n 1 momentti sekä~~ 11 ja 12 §, 5 luvun 5 §:n 1 momentti ja 9 §, 6 luvun 2 §:n 3 momentti sekä 6 ja 7 §, 7 luvun 7 § ja 8 §:n 2 momentti, 8 luvun 14 ja 15 §, 9 luvun 1 §:n 2 momentti, 9 §:n 2~~ ja 3 –~~4 momentti sekä 10 §:n 2 momentti, 10 luvun 10 §, 11 luvun 8 §:n 2 momentti ja 9 §, 12 luvun 11 § ja 12 §:n 2 momentti, 13 luvun 17 §:n 1 momentti ja 19 §:n 2 momentti, 14 luvun 11 ja 12 §, 15 luvun ~~10 §:n 3 momentti,~~ 16 §:n 1–3 momentti ja 18 §:n 2 momentti, 16 luvun ~~9 §:n 4 momentti ja~~ 10 §~~:n 2–4 momentti~~ ja 11 §:n 2 momentti, 17 luvun 8 §:n 2 momentti, 18 luvun 8 §:n 1 momentti ja 9 §:n 2 momentti, 19 luvun 8 ja 11 §, 20 luvun 3 §, 4 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 momentti sekä 21 luvun 2 §:n 1 momentti ja 3 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 § ~~ja 5 luvun 9 §~~ laeissa 735/2011 ja 1640/2015, 1 luvun 8 ~~ja 9 §~~, 3 luvun 8 §:n 1 momentti, 4 luvun ~~7 §:n 1 momentti ja~~ 12 §, ~~6 luvun 6 §,~~ 7 luvun 8 §:n 2 momentti, 11 luvun 9 §, 12 luvun 12 §:n 2 momentti, 13 luvun 17 §:n 1 momentti ja 19 §:n 2 momentti, 15 luvun 16 §:n 2 momentti, ~~16 luvun 10 §:n 2–4 momentti,~~ 18 luvun 9 §:n 2 momentti ~~ja~~ sekä 20 luvun 7 §:n 1 momentti laissa 393/2015, 1 luvun ~~10 §~~ 9 § laeissa 393/2015, 290/2021 ja 1302/2021, 1 luvun 10 §, 3 luvun 9 §, 5 luvun 5 §:n 1 momentti, 6 luvun ~~2 §:n 3 momentti ja~~ 7 §, 8 luvun 15 §, 9 luvun 9 §:n 3 momentti~~,~~ ja ~~14 luvun 12 § sekä~~ 15 luvun ~~10 §:n 3 momentti,~~ 16 §:n 1 momentti ~~ja 18 §:n 2 momentti~~ laissa 735/2011, ~~2 luvun 10 § laeissa 33/2015 ja 383/2017,~~ 2 luvun 10 §, 4 luvun 11 §, 6 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 luvun 14 §, 9 luvun 9 §:n 2 momentti, 11 luvun 8 §:n 2 momentti, 14 luvun 12 §, 15 luvun 18 §:n 2 momentti ja 16 luvun 11 §:n 2 momentti laissa 1302/2021, 2 luvun 12 §:n 2 momentti ~~ja 4 luvun 11 §~~ laissa 33/2015, 5 luvun 9 § laeissa 735/2011 ja 1302/2021, 6 luvun 6 §, 12 luvun 11 § ja 16 luvun 10 § laeissa 393/2015 ja 1302/2021, 7 luvun 7 §~~, 12 luvun 11 § ja 20 luvun 3 §~~ laeissa 393/2015, ~~ja~~ 383/2017 ja 1302/2021, 9 luvun 9 §:n ~~2 momentti ja 10 §:n 2 momentti sekä 19 luvun 11 § laissa 383/2017, 8 luvun 14 § laeissa 393/2015, 383/2017 ja 804/2017,~~ 4 momentti ja 10 §:n 2 momentti laissa 290/2021, 10 luvun 10 § laissa 1640/2015, 14 luvun 11 § laeissa 735/2011, ~~ja~~ 804/2017~~,~~ ja 1302/2021, ~~16 luvun 9 §:n 4 momentti laissa 507/2019,~~ 19 luvun 11 § laeissa 383/2017 ja 1302/2021, 20 luvun 3 § laeissa 393/2015 ja 383/2017, 20 luvun 4 §:n 1 momentti laissa 861/2020, 21 luvun 2 §:n 1 momentti laissa 403/2015 ja 21 luvun 3 § laissa 631/2013, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset vankeuden täytäntöönpanosta

4 §

Vankeuden täytäntöönpanon organisaatio

Vankeuden täytäntöönpanosta vastaa Rikosseuraamuslaitos. Terveydenhuollon järjestämisestä vastaa Vankiterveydenhuollon yksiköstä annetussa laissa (1635/2015) tarkoitettu Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alainen Vankiterveydenhuollon yksikkö.

Rikosseuraamuslaitoksen organisaatiosta säädetään muutoin Rikosseuraamuslaitoksesta annetussa laissa (/).

8 §

Toimivallan määräytyminen Rikosseuraamuslaitoksessa

Tässä laissa tarkoitettua päätösvaltaa käyttäviä Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehiä ovat:

1) vastuualueen johtaja;
2) rikosseuraamuskeskuksen johtaja;
3) asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäällikkö;
4) täytäntöönpanoyksikön yksikönpäällikkö;
5) vankilan yksikönpäällikkö;

6) yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikkö;
7) vankilan toimintojen järjestämisestä vastaava virkamies (*toiminnoista vastaava virkamies*);
8) vankilan järjestyksestä ja turvallisuudesta vastaava virkamies (*turvallisuudesta vastaava virkamies*);
9) ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies;
10) ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies;
11) muu Rikosseuraamuslaitoksen virkamies.

Asianomaisen vastuualueen johtajalla on oikeus yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asia, josta päättäminen on tässä laissa uskottu 1 momentin 2–10 kohdassa tarkoitetulle virkamiehelle. Rikosseuraamuskeskuksen johtajalla on oikeus yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asia, josta päättäminen on tässä laissa uskottu 1 momentin 5–10 kohdassa tarkoitetulle virkamiehelle. Vankilan yksikönpäälliköllä on oikeus yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asia, josta päättäminen on uskottu 1 momentin 7–10 kohdassa tarkoitetulle virkamiehelle. Turvallisuudesta vastaavalla virkamiehellä on oikeus yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asia, josta päättäminen on uskottu 1 momentin 9 ja 10 kohdassa tarkoitetulle virkamiehelle. Ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimivalla virkamiehellä on oikeus yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asia, josta päättäminen on uskottu 1 momentin 10 kohdassa tarkoitetulle virkamiehelle.

Tuomioiden täytäntöönpanosta vastaa täytäntöönpanoyksikön virkamies (*täytäntöönpanosta vastaava virkamies*). Täytäntöönpanoyksikön yksikönpäälliköllä on oikeus yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asia, josta päättäminen on uskottu muulle täytäntöönpanosta vastaavalle virkamiehelle.

9 §

Toimivalta virka-ajan ulkopuolella

Vankilan yksikönpäällikölle kuuluvaa päätösvaltaa saa, jollei asia siedä viivytystä, virka-ajan ulkopuolella käyttää myös Rikosseuraamuslaitoksen päivystävä virkamies asiassa, joka koskee:
1) ulkoilun epäämistä;
2) tilapäiseen tutkimukseen ~~ja~~ tai hoitoon vankilan ulkopuolelle lähettämistä;
3) tärkeästä tai erittäin tärkeästä syystä myönnettävää poistumislupaa;
4) poistumisluvan peruuttamista; (Uusi 4 kohta)
5) vangin siirtämistä avolaitoksesta suljettuun vankilaan 6 luvun 2 §:n 2 momentin nojalla; (Uusi 5 kohta)
~~4)~~ 6) erityistarkastusta;
~~5)~~ 7) vangin henkilönkatsastusta;
~~6)~~ 8) säilössäpitoa;
9) 18 luvun 5 §:ssä tarkoitettua erillään pitämistä; (Uusi 9 kohta)
~~7)~~ 10) 19 luvun 1, 2, 4, 5 ja tai 8 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;
~~8)~~ 11) vangin päästämistä ehdonalaiseen vapauteen tai sakon muuntorangaistukseen tuomitun vapauttamista.

Rikosseuraamuslaitoksen päivystävä virkamies saa käyttää täytäntöönpanosta vastaavalle virkamiehelle kuuluvaa päätösvaltaa rangaistusaikaa koskevan päätöksen tekemisessä, jollei asia siedä viivytystä.

Päivystävänä virkamiehenä saa toimia ainoastaan vankilan yksikönpäällikkö.

10 §

Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtajan ratkaistavat asiat

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja voi yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen päätösvaltaan kuuluvan vangin sijoittamista, siirtoa, vankilan ulkopuoliseen toimintaan osallistumista ja poistumislupaa koskevan asian, jos on syytä epäillä vangin osallistuvan järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan taikka vankeusaikanaan jatkavan rikollista toimintaa tai vaarantavan turvallisuutta taikka jos se on perusteltua vangin turvallisuuden suojelemiseksi.

2 luku

Täytäntöönpanon aloittaminen

10 §

Päätösvalta

Asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäällikkö tai muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty asiakasarvioinnin yksikön virkamies päättää 3 ja 4 §:ssä tarkoitetusta vankeusrangaistuksen ja sakon muuntorangaistuksen lykkäyksestä~~, 4 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta vankeusrangaistuksen lykkäyksestä~~ ja 6 §:ssä tarkoitetusta lykkäyksen peruuttamisesta. ~~Ulosottomies päättää 4 §:n 3 momentissa tarkoitetusta sakon muuntorangaistuksen lykkäyksestä ja lykkäyksen peruuttamisesta.~~ Terveydellisistä syistä anotusta lykkäyksestä on pyydettävä Vankiterveydenhuollon yksikön lausunto.

~~Täytäntöönpanosta vastaava virkamies päättää 7 §:ssä tarkoitetusta maksuajasta.~~

Täytäntöönpanosta vastaava virkamies tai muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty ~~muu~~ täytäntöönpanoyksikön virkamies päättää tuomitun tai vangin etsintäkuuluttamisesta ja sen peruuttamisesta.

12 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Rikosseuraamuslaitos antaa tarkemmat määräykset niistä perusteista, joilla tuomitun kuulemisen suorittava Rikosseuraamuslaitoksen yksikkö määräytyy.

3 luku

Rangaistusajan laskeminen

8 §

Päätösvalta

Rangaistusaikaa koskevan päätöksen tekee täytäntöönpanosta vastaava virkamies. Täytäntöönpanoyksikön yksikönpäällikkö päättää 7 §:n 3 momentissa tarkoitetusta rangaistusajaksi lukemisesta.

— —

9 §

Tarkemmat määräykset

Tarkemmat määräykset rangaistusajan laskemisesta antaa Rikosseuraamuslaitos.

4 luku

Saapuminen ja sijoittaminen vankilaan

~~7 §~~

~~*Suunnitelman laatimismenettely*~~

~~Rikosseuraamuslaitos laatii rangaistusajan suunnitelman. Suunnitelmaa tarkennetaan siinä vankilassa, johon vanki sijoitetaan.~~

---

11 §

Päätösvalta

Rangaistusajan suunnitelmasta, vangin sijoittamisesta vankilaan~~,~~ ja vankilaan ilmoittautumisajankohdasta~~, vankilaan saapuvan vangin matkakustannusten korvaamisesta ja vangin kuulemisesta aiheutuneiden matkakustannusten korvaamisesta~~ päättää asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäällikkö tai muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty asiakasarvioinnin yksikön virkamies tai yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikkö. ~~Vankilaan saapuvan vangin matkakustannusten korvaamisesta voi päättää myös rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty muu Rikosseuraamuslaitoksen virkamies. Vankilasta vapautuvan vangin matkakustannusten ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen matkakustannusten korvaamisesta päättää toiminnoista vastaava~~

~~virkamies taikka rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies.~~

Vangin matkakustannusten korvaamisesta päättää rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty Rikosseuraamuslaitoksen virkamies. (Uusi 2 mom.)

Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja päättää niistä avolaitoksista ja avolaitososastoista, joissa vankeja valvotaan teknisesti 1 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla välineillä.

12 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Täytäntöönpanoasiakirjoista, tuomittujen toimittamisesta vankilaan, tulotarkastuksen kirjaamisesta sekä rangaistusajan suunnitelman sisällöstä ja laatimisesta annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

Tarkemmat määräykset tulotarkastuksesta, arvioinnista, avolaitokseen sijoittamisesta sekä rangaistuksen suunnitelmallisesta toteuttamisesta antaa Rikosseuraamuslaitos.

5 luku

Sijoittaminen vankilassa

5 § (Uusi)

Varmuusosasto

Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtajan päätöksellä voidaan vankilaan turvallisuussyistä perustaa muusta vankilasta eristetty osasto *(varmuusosasto)*.

~~— — — —

Vangin siirtämisestä päättää asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäällikkö tai muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty asiakasarvioinnin yksikön virkamies. Asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäällikkö voi siirtää päätösvaltaa asiassa myös rangaistusajan suunnitelmassa nimetylle vankilan yksikönpäällikölle.

Vankilan yksikönpäällikkö taikka turvallisuudesta tai toiminnoista vastaava virkamies päättää 5 §:n 2 momentissa tarkoitetusta vangin päästämisestä vankilan ulkopuolelle. Jos vankilan ulkopuolella oleminen kestää pitempään kuin seitsemän vuorokautta, asiasta päättää asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäällikkö tai muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty asiakasarvioinnin yksikön virkamies.

Vangin 2 §:n 2 momentissa tarkoitetusta välittömästä siirtämisestä toiseen vankilaan ja 3 a §:ssä tarkoitetusta lyhytaikaisesta siirtämisestä toiseen vankilaan päättää vastaanottavan vankilan yksikönpäällikkö tai turvallisuudesta vastaava virkamies sijoitusvankilan yksikönpäällikköä kuultuaan.

Vangin siirtämisestä päättää 1 momentista poiketen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja, jos vanki sijoitetaan varmuusosastolle ja sijoittaminen edellyttää vangin siirtämistä toiseen vankilaan.

7 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Vangin siirtoa koskevasta menettelystä annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset vangin siirtämisestä antaa Rikosseuraamuslaitos.

7 luku

Perushuolto ja asuminen

7 §

Päätösvalta

Vangin ulkoilun epäämisestä päättää vankilan yksikönpäällikkö tai turvallisuudesta vastaava virkamies.

Vangin omien vaatteiden käytön rajoittamisesta 2 §:n 2 momentin perusteella päättää operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja. Vangin omien vaatteiden haltuun antamisen epäämisestä ~~2 §:n~~ mainitun pykälän 3 momentin perusteella päättää turvallisuudesta vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Vangin omien vaatteiden käytön rajoittamisesta mainitun pykälän 4 momentin perusteella päättää vankilan yksikönpäällikkö. Ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies voi antaa vangin haltuun sellaisia vangin omia vaatteita, joiden hallussapito on vankilassa sallittua.

Perusruokavaliosta poikkeamisesta päättää toiminnoista tai turvallisuudesta vastaava virkamies. Ruokarahan maksamisesta päättää toiminnoista vastaava virkamies taikka rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies.

Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja päättää 6 a §:n mukaisesta tupakoinnin kieltämisestä vankilassa.

8 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Tarkemmat määräykset ruoka- ja perushuollosta, omaehtoisen ruokahuollon järjestämisestä, asumisesta sekä tupakoinnin järjestämisestä ja sytytysvälineiden hallussapidosta antaa Rikosseuraamuslaitos.

8 luku

Toimintaan osallistuminen

14 §

Päätösvalta

Vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty toiminnoista vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies päättää 4 §:n mukaisesta sijoittamisesta, 6 ja 9 §:n mukaisesta vankilan ulkopuoliseen toimintaan osallistumisesta, 7 §:n mukaisesta luvasta omaan työhön sekä 11 §:ssä tarkoitetun luvan tai sijoituksen peruuttamisesta.

Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja päättää kuitenkin elinkautista vankeusrangaistusta ja rikoslain 2 c luvun 11 §:ssä tarkoitettua yhdistelmärangaistusta suorittavan vangin siviilityöluvasta, opintoluvasta, ~~ja~~ sijoituksesta ulkopuoliseen laitokseen ja luvasta valvottuun ulkopuoliseen toimintaan.

Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtajan päätöksellä 2 momentissa tarkoitettu päätösvalta voidaan siirtää 1 momentissa tarkoitetulle virkamiehelle.

Edellä 13 §:ssä tarkoitetusta osallistumisvelvollisuudesta vapauttamisesta päättää vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty toiminnoista vastaava virkamies, ~~taikka~~ ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies taikka ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies.

15 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset vankien toimintaan sijoittamisesta, vankien työ- ja toiminta-ajasta sekä 6 ja 9 §:ssä tarkoitetun sijoituksen ja luvan ehdoista, pituudesta ja sijoitussopimuksesta sekä osallistumisvelvollisuudesta vapauttamisesta määräajaksi annetaan valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset menettelystä samoin kuin töiden luokittelusta sekä muista työn edellytyksistä antaa Rikosseuraamuslaitos.

9 luku

Vangin omaisuus ja tulot

1 §

Omaisuuden hallussapito

— —

Vanki ei saa pitää hallussaan alkoholia, muuta päihdyttävää ainetta, rikoslain 44 luvun 16 §:ssä tarkoitettuja dopingaineita eikä huumausaineiden käyttöön tarkoitettuja esineitä. Suljetussa vankilassa vanki ei saa pitää hallussaan toiselta vangilta ilman Rikosseuraamuslaitoksen lupaa saamaansa omaisuutta.

— —

9 §

Päätösvalta

— —

Edellä 4 §:n 4 momentissa tarkoitetusta rahan tai maksuvälineiden toimittamisesta vankilan ulkopuolelle tai toiselle vangille päättää vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies. Käyttörahan, toimintarahan, palkan ja työmatkakustannusten maksamisesta, toimintarahan suorittamatta jättämisestä ja toimintarahan ja palkan muuttamisesta päättää vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty toiminnoista vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies.

Edellä 4 §:n 3 momentissa tarkoitetusta vankilan ulkopuolelta tulevan rahan tai muiden maksuvälineiden käytön rajoittamisesta suljetussa vankilassa päättää operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja.

Edellä 3 a §:n 2 momentissa tarkoitetusta Rikosseuraamuslaitoksen hyväksymän maksukortin käytön valvonnasta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies taikka rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. (Uusi 4 mom.)

10 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Rikosseuraamuslaitos antaa tarkemmat määräykset:

1) vangin ~~haltuun~~ käyttöön annettavan maksukortin ominaisuuksista, ~~sekä haltuun~~ käyttöön antamisesta, säilyttämisestä ja käytöstä;
2) omaisuuden säilyttämisestä, lähettämisestä~~,~~ ja hävittämisestä; ~~ja~~
3) omaisuusluettelosta~~,~~ ja siitä, mitä omaisuutta luetteloon merkitään; ~~sekä~~
4) 6 §:ssä tarkoitetun provision maksamisesta~~, provision~~ ja määrästä ~~ja~~ sekä mainitussa pykälässä tarkoitetun toimintarahan suorittamatta jättämisestä ~~antaa Rikosseuraamuslaitos~~.

10 luku

Sosiaali- ja terveydenhuolto

10 §

Päätösvalta

Vangin lääkkeiden hallussapidosta päättää Vankiterveydenhuollon yksikön lääkäri.
Vankilan yksikönpäällikkö päättää kuultuaan mahdollisuuksien mukaan lääkäriä lähettämisestä 2 §:ssä tarkoitettuun hoitoon tai tutkimukseen. Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja päättää vankilan esityksestä Vankiterveydenhuollon yksikön johtajana toimivaa lääkäriä kuultuaan 3 §:ssä tarkoitetusta vankilasta vapauttamisesta.

11 luku

Vapaa-aika

8 §

Päätösvalta

— —
Luvan 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun vapaa-ajan toimintaan ja 7 §:ssä tarkoitettuun kokoontumiseen myöntää vankilan yksikönpäällikkö taikka rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty toiminnoista tai turvallisuudesta vastaava virkamies.

9 §

Tarkemmat määräykset

Rikosseuraamuslaitos antaa tarkemmat määräykset kirjastopalveluiden järjestämisestä silloin, kun vanki ei pääse käymään vankilan kirjastossa.

12 luku

Kirjeenvaihto, puhelut ja sähköinen viestintä

11 §

Päätösvalta

Kirjeen ja muun postilähetyksen tarkastamisesta 1 §:n 1 momentin nojalla sekä tällaisen lähetyksen avaamisesta ja sen sisällön tarkastamisesta 1 §:n 2 momentin tai 4 §:n 2 momentin nojalla päättää rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies.
Kirjeen, muun postilähetyksen tai viestin lukemisesta 2 §:n 1 momentin, 8 §:n 1 momentin tai 9 b §:n nojalla, 2 §:n 2 momentin mukaisesta lähettäjän selvittämisestä, 2 §:n 3 momentissa tarkoitetusta jäljennöksen ottamisesta, 2 a §:n 1 momentin mukaisesta lukemisesta ilmoittamisesta sekä lähetyksen tai viestin 5 §:ssä tarkoitetusta pidättämisestä päättää turvallisuudesta vastaava virkamies taikka ~~hänen tällaisiin tehtäviin erikseen nimeämänsä~~ ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Viestin saa kuitenkin antaa luettavaksi myös sellaiselle Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle, jolla on oikeus käsitellä turvallisuustietorekisterin tietoja. Puhe-

lun kuuntelemisesta ja tallentamisesta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies. Puhelimen käytön keskeyttämisestä tai epäämisestä päättää ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies tai ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies.

Matkapuhelimen käyttöä koskevasta luvasta ja luvan peruuttamisesta sekä matkapuhelimen antamisesta vangin haltuun päättää vankilan yksikönpäällikkö taikka turvallisuudesta tai toiminnasta vastaava virkamies.

Sähköpostin ja internetin käyttöä koskevasta luvasta ja luvan peruuttamisesta sekä tietokoneen antamisesta vangin haltuun päättää vankilan yksikönpäällikkö taikka turvallisuudesta tai toiminnasta vastaava virkamies.

12 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Rikosseuraamuslaitos antaa tarkemmat määräykset 6 a §:ssä tarkoitetun matkapuhelimen ominaisuuksista, haltuun antamisesta ja käytöstä.

13 luku

Tapaamiset ja muut yhteydet vankilan ulkopuolelle

17 §

Päätösvalta

Valvomattomasta tapaamisesta, asiamiehen tapaamisesta, lapsen tapaamisesta, vankien välisestä tapaamisesta, 3 §:n 2 momentissa tarkoitetusta valvotusta tapaamisesta, yhteydenpidosta videoyhteyden välityksellä sekä niiden peruuttamisesta päättää toiminnoista tai turvallisuudesta vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Valvotun tapaamisen 2 §:n 3 momentin mukaisesta kuuntelusta teknisellä laitteella ja tallentamisesta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies. Tapaamiskiellon määräämisestä päättää vankilan yksikönpäällikkö taikka toiminnoista tai turvallisuudesta vastaava virkamies.

— —

19 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Rikosseuraamuslaitos antaa tarkemmat määräykset tapaamisten järjestämisestä.

14 luku

Poistumislupa

11 §

Päätösvalta

Poistumisluvasta, sen peruuttamisesta, 3 §:n 3 momentissa tarkoitetusta aikaistamisesta ja 10 §:n 2 momentissa tarkoitetusta poistumislupamatkan kustannusten maksamisesta päättää vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta tai toiminnoista vastaava virkamies.

Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja päättää kuitenkin poistumisluvasta ja poistumislupamatkan kustannusten maksamisesta, jos lupaa:

1) hakee elinkautista rangaistusta tai yhdistelmärangaistusta suorittava vanki 2–5 §:n perusteella; taikka

2) haetaan muuhun valtioon kuin Suomeen.

Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja voi päätöksellään siirtää 2 momentissa tarkoitetun päätösvallan vankilan yksikönpäällikölle.

12 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset matka-ajasta, poistumislupamatkojen korvaamisesta, ~~ja~~ poistumislupamenettelystä ja poistumisluvan ehdoista annetaan valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset poistumislupien määrän ja keston laskemisesta antaa Rikosseuraamuslaitos.

15 luku

Vankilan järjestys ja kurinpito

~~10 §~~

~~*Kurinpitoasian käsittely ja kurinpitorangaistuksen täytäntöönpano*~~

~~Jos vanki siirretään järjestysrikkomuksen vuoksi avolaitoksesta suljettuun vankilaan, järjestysrikkomus voidaan käsitellä ja kurinpitorangaistus määrätä myös siinä vankilassa, johon vanki siirretään.~~

16 §

Päätösvalta

Järjestyssäännön vahvistaa operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja.

Vankilan tilojen valvonnasta ja lukittuna pitämisestä päättää vankilan yksikönpäällikkö tai, jos asia ei siedä viivytystä, turvallisuudesta vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies.

Kurinpitorangaistuksesta päättää vankilan yksikönpäällikkö. Yksikönpäällikkö päättää myös, siirretäänkö rikos kurinpitorangaistuksen määräämisen sijasta poliisin tutkittavaksi.

— —

18 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Tarkemmat määräykset kurinpitorangaistuksen täytäntöönpanosta antaa Rikosseuraamuslaitos.

16 luku

Vankilan tilojen ja vangin tarkastaminen

~~9 §~~

~~*Menettely ja päätösten kirjaaminen*~~

~~Miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun puuttumisesta, henkilöntarkastuksesta, henkilönkatsastuksesta ja erityistarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, jonka tarkemmasta sisällöstä annetaan säännökset valtioneuvoston asetuksella. Päihtymystilaa koskevat havainnot ja turvatarkastuksen toimittaminen kuljetuksen aikana on kirjattava Rikosseuraamuslaitoksen vahvistaman kaavan mukaiselle lomakkeelle.~~

10 §

Päätösvalta

Vangin turvatarkastuksesta päättää ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies taikka ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies. Miehittämättömän kulkuneuvon kulkuun puuttumisesta, vangin henkilöntarkastuksesta ja muusta päihteettömyyden valvonnasta kuin 7 §:ssä tarkoitetusta verinäytteen ottamisesta päättää ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies tai, jos asia ei siedä viivytystä, ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies. Vankilan yksikönpäällikkö, rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä

määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies tai ohjauksen ja valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies päättää 7 §:ssä tarkoitetun verinäytteen ottamisesta. (Uusi 1 mom.)

Erityistarkastuksesta päättää vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies. Yksittäistapauksessa operatiivisen toiminnan vastuualueen johtajalla tai Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätyllä operatiivisen toiminnan vastuualueen virkamiehellä on oikeus päättää erityistarkastuksen toimittamisesta.

Henkilönkatsastuksesta päättää vankilan yksikönpäällikkö.

Huumausaineiden etsintään koulutetun koiran ja sen ohjaajan antamisesta toisen viranomaisen käyttöön päättää vankilan yksikönpäällikkö tai turvallisuudesta vastaava virkamies.

11 § (Uusi)

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Tarkemmat määräykset päihteettömyyden valvonnassa noudatettavasta menettelystä antaa Rikosseuraamuslaitos.

17 luku

Muun henkilön tarkastaminen

8 §

Päätösvalta

— —

Tapaajan henkilöntarkastuksesta ja vankilasta poistamisesta päättää valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Kiinni otetun henkilön säilössäpidosta päättää vankilan yksikönpäällikkö.

18 luku

Turvaamistoimenpiteet ja voimakeinojen käyttö

8 §

Päätösvalta

Sitomisesta päättää valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies tai, jos asia ei siedä viivytystä, ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies. Tarkkailuun sijoittamisesta ja eristämistarkkailusta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies tai, jos asia ei siedä viivytystä, valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Vangin erillään pitämisestä päättää vankilan yksikönpäällikkö.

— —

9 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Tarkemmat määräykset voimakeinojen käytöstä sekä turvaamistoimenpiteiden käytön, voimakeinojen ja voimankäyttövälineiden käytön koulutuksesta antaa Rikosseuraamuslaitos.

19 luku

Ilmoitukset ja tiedon antaminen

8 §

Tietojen antaminen mielentilatutkimusta suorittavalle yksikölle

Rikosseuraamuslaitoksella on oikeus antaa mielentilatutkimusta suorittavalle yksikölle vangista tietoja, jotka ovat tarpeellisia mielentilatutkimuksen toimeenpanemiseksi.

11 §

Päätösvalta

Vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta tai toiminnoista vastaava virkamies päättää 1, 2, 4, 8 ja 8 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tai tiedon antamisesta. Lisäksi operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja tai muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty operatiivisen toiminnan vastuualueen virkamies voi päättää 1 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tai tiedon antamisesta.

Vankilan yksikönpäällikkö, rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta tai toiminnoista vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies päättää 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen antamisesta. Täytäntöönpanosta vastaava virkamies tai ~~täytäntöönpanoyksikön yksikönpäällikön määräämä~~ muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty täytäntöönpanoyksikön virkamies päättää 5 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen antamisesta.

20 luku

Muutoksenhaku

3 §

Oikaisuvaatimuksen päätösvalta ja käsittely

Kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtaja ratkaisee oikaisuvaatimuksen 1 §:ssä tarkoitetussa asiassa. Rikosseuraamuslaitoksen pääjohtaja ratkaisee oikaisuvaatimuksen, jos kyse on operatiivisen toiminnan vastuualueen johtajan 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetusta ehdonalaisen vapauttamisen lykkäämistä koskevasta päätöksestä, 1 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetusta varmuusosastolle sijoittamista koskevasta päätöksestä, 1 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitetusta siviilityölupaa, opintolupaa tai sijoittamista ulkopuoliseen laitokseen koskevasta päätöksestä tai tällaisen luvan peruuttamisesta, 1 §:n 1 momentin 10 kohdassa tarkoitetusta vankilasta vapauttamisesta hoitoa varten, 1 §:n 1 momentin 13 kohdassa tarkoitetusta poistumisluvasta erittäin tärkeästä syystä koskevasta päätöksestä tai tällaisen luvan peruuttamisesta taikka 14 luvun 10 §:ssä tarkoitetun poistumislupamatkan kustannusten korvaamisesta. Samoin menetellään, jos muutosta haetaan päätökseen, jonka vastuualueen johtaja on tehnyt 1 luvun 8 tai 10 §:ssä tarkoitetun pidätystoimivaltansa nojalla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus toimitetaan kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtajalle tai vankilan yksikönpäällikölle. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä.

4 §

Valitus hallintotuomioistuimeen

Valitus hallinto-oikeuteen on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus Rikosseuraamuslaitoksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä tehdään Helsingin hallinto-oikeuteen.

— —

7 §

Oikaisuvaatimuksen ja valituksen vaikutus täytäntöönpanoon

Oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekeminen ei keskeytä 1 §:ssä tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanoa, ellei oikaisuvaatimusta käsittelevä Rikosseuraamuslaitoksen pääjohtaja tai kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtaja taikka valitusta käsittelevä tuomioistuin toisin päätä.

— —

21 luku

Vapauttaminen

2 §

Päätösvalta

Vankilan yksikönpäällikkö päättää rikoslain 2 c luvun 9 §:n 1 momentin mukaisesta ehdonalaisen vapauttamisen lykkäämisestä. Vankilan yksikönpäällikkö päättää yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 70 §:ssä tarkoitetusta valvontaan asettamisesta. Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja päättää rikoslain 2 c luvun 9 §:n 2 momentin mukaisesta ehdonalaisen vapauttamisen lykkäämisestä ilman vangin suostumusta.

— —

3 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset ehdonalaisen vapauttamisen valvonnasta ja toimeenpanosta sekä vankilassaoloajan ja vapauttamisajankohdan määräytymisestä annetaan valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset vangin vapauttamisesta antaa Rikosseuraamuslaitos.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

3.

Laki

tutkintavankeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan tutkintavankeuslain (768/2005) 3 luvun 6 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 736/2011, sekä

muutetaan 1 luvun 7 §, 2 luvun 5 b § ~~4 §:n 2 momentti ja~~ sekä 6 §:n otsikko ja 2 momentti, 3 luvun 9 § ja 10 §:n 2 momentti, 4 luvun 4 §, 5 luvun 1 §:n 2 momentti, 8 §:n 2 ja 3 momentti ~~ja~~ sekä 9 §:n 2 momentti, 6 luvun 7 §, 7 luvun 6 §, 8 luvun 9 §, 9 luvun 15 §:n 1 momentti ja 17 §:n 2 momentti, 10 luvun 10 §:n 3 momentti, 16 §:n 1–3 momentti ja 18 §:n 2 momentti, 11 luvun 10 §:n ~~3 ja~~ 2–4 momentti ja 11 §:n 2 momentti, 12 luvun 8 §:n 2 momentti sekä 13 luvun 8 §:n 1 momentti ja 9 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 7 § sekä 2 luvun 6 §:n otsikko ja 2 momentti ~~ja 10 luvun 18 §:n 2 momentti~~ laissa 736/2011, 2 luvun 5 b § ja 5 luvun 9 §:n 2 momentti laissa 291/2021, 3 luvun 9 §, ~~laeissa 736/2011, 394/2015 ja 384/2017,~~ 4 luvun 4 §, 5 luvun 8 §:n 2 ja 3 momentti, 8 luvun 9 §, 10 luvun 10 §:n 3 momentti sekä 18 §:n 2 momentti ja 11 luvun 10 §:n 2–4 momentti sekä 11 §:n 2 momentti laissa 1303/2021, 3 luvun 10 §:n 2 momentti, 7 luvun 6 §, ~~8 luvun 9 §,~~ 9 luvun 17 §:n 2 momentti~~, 10 luvun 16 §:n 2 momentti, 11 luvun 10 §:n 3 ja 4 momentti sekä~~ ja 13 luvun 9 §:n 2 momentti laissa 394/2015, ~~4 luvun 4 §, 5 luvun 8 §:n 2 momentti ja 9 §:n 2 momentti, 9 luvun 15 §:n 1 momentti sekä 10 luvun 16 §:n 1 momentti laissa 384/2017 sekä~~ 6 luvun 7 § osaksi laissa 1641/2015 sekä 9 luvun 15 §:n 1 momentti ja 10 luvun 16 §:n 1 momentti laissa 384/2017, seuraavasti:

1 luku

Tutkintavankeuden toimeenpanon yleiset periaatteet

7 §

Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtajan ratkaistavat asiat

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja voi yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen päätösvaltaan kuuluvan tutkintavangin sijoittamista, siirtoa ja poistumislupaa koskevan asian, jos on syytä epäillä vangin osallistuvan järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan taikka vankeusaikanaan jatkavan rikollista toimintaa tai vaarantavan turvallisuutta taikka jos se on perusteltua vangin turvallisuuden suojelemiseksi.

2 luku

Saapuminen vankilaan

~~4 §~~

~~*Tulotarkastus*~~

~~Rikosseuraamuslaitos saa ottaa tutkintavangista pakkokeinolaissa tarkoitetut henkilötuntomerkit.~~

5 b § (Uusi)

Päätösvalta

Täytäntöönpanosta vastaava virkamies tai Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty täytäntöönpanoyksikön virkamies päättää tutkintavangin etsintäkuuluttamisesta ja sen peruuttamisesta.

6 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Tarkemmat määräykset tulotarkastuksesta antaa Rikosseuraamuslaitos.

3 luku

Sijoittaminen vankilassa, perushuolto ja siirtäminen

9 §

Päätösvalta

Tutkintavangin ulkoilun epäämisestä päättää vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies. Tutkintavangin ~~vaatetuksesta päättää vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies~~ omien vaatteiden haltuun antamisen epäämisestä 3 §:n 2 momentin perusteella päättää rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Vangin omien vaatteiden käytön rajoittamisesta 3 §:n 3 momentin perusteella päättää vankilan yksikönpäällikkö. Ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies voi antaa vangin haltuun sellaisia vangin omia vaatteita, joiden hallussapito on vankilassa sallittua. Perusruokavaliosta poikkeamisesta päättää ~~vankilan yksikönpäällikkö tai~~ rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty toiminnoista tai turvallisuudesta vastaava virkamies.

Tutkintavangin sopimusosastolle sijoittamisesta ja erillään asumisesta omasta pyynnöstä päättää rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty toiminnoista tai turvallisuudesta vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Tutkintavangin siirtämisestä päättää asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäällikkö tai muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty asiakasarvioinnin yksikön virkamies. (2 ja 3 mom. yhdistetty) Tutkintavangin 6 a §:ssä tarkoitetusta lyhytaikaisesta siirtämisestä toiseen vankilaan päättää vastaanottavan vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies sijoitusvankilan yksikönpäällikköä kuultuaan.

Vankilan yksikönpäällikkö taikka rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta tai toiminnoista vastaava virkamies päättää 8 §:ssä tarkoitetusta tutkintavangin päästämisestä vankilan ulkopuolelle. Jos vankilan ulkopuolella olo kestää pitempään kuin seitsemän vuorokautta, asiasta päättää asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäällikkö.

10 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Tarkemmat määräykset tutkintavangin siirtämisestä, ruoka- ja perushuollosta, asumisesta sekä tupakoinnin järjestämisestä ja sytytysvälineiden hallussapidosta antaa Rikosseuraamuslaitos.

4 luku

Toiminta

4 §

Päätösvalta

Tutkintavangin osallistumisesta toimintaan ja 2 §:ssä tarkoitetusta omasta työstä päättää vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty ~~vankilan~~ toiminnoista vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies.

5 luku

Tutkintavangin omaisuus ja tulot

1 §

Omaisuuden hallussapito

— —

Tutkintavanki ei saa pitää hallussaan alkoholia, muuta päihdyttävää ainetta, rikoslain 44 luvun 16 §:ssä tarkoitettuja dopingaineita eikä huumausaineiden käyttöön tarkoitettuja esineitä. Tutkintavanki ei saa pitää hallussaan toiselta tutkintavangilta ilman Rikosseuraamuslaitoksen lupaa saamaansa omaisuutta.

— —

8 §

Päätösvalta

— —

Edellä 4 §:n 3 momentissa tarkoitetusta rahan tai maksuvälineiden käytön rajoittamisesta ja 4 momentissa tarkoitetusta rahan tai maksuvälineiden toimittamisesta vankilan ulkopuolelle tai toiselle vangille päättää vankilan yksikönpäällikkö tai ~~Rikosseuraamuslaitoksen~~ rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies. Käyttörahan ja toimintarahan maksamisesta päättää vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty toiminnoista vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies.

Edellä 3 a §:n 2 momentissa tarkoitetusta Rikosseuraamuslaitoksen hyväksymän maksukortin käytön valvonnasta päättää rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. (Uusi 3 mom.)

9 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Rikosseuraamuslaitos antaa tarkemmat määräykset:

1) tutkintavangin ~~haltuun~~ käyttöön annettavan maksukortin ominaisuuksista, ~~haltuun~~ käyttöön antamisesta, säilyttämisestä ja käytöstä;

2) omaisuuden säilyttämisestä, lähettämisestä~~,~~ ja hävittämisestä~~;~~ ~~ja~~

3) omaisuusluettelosta~~,~~ ja siitä, mitä omaisuutta luetteloon merkitään~~;~~ ~~sekä~~

4) vankeuslain 9 luvun 6 §:ssä tarkoitetun provision maksamisesta ja provision määrästä sekä mainitussa pykälässä tarkoitetun toimintarahan suorittamatta jättämisestä ~~antaa Rikosseuraamuslaitos~~.

6 luku

Sosiaali- ja terveydenhuolto

7 §

Päätösvalta

Tutkintavangin lääkkeiden hallussapidosta päättää Vankiterveydenhuollon yksikön lääkäri.

Vankilan yksikönpäällikkö päättää, kuultuaan mahdollisuuksien mukaan lääkäriä, lähettämisestä 2 §:ssä tarkoitettuun hoitoon tai tutkimukseen.

7 luku

Vapaa-aika

6 §

Tarkemmat määräykset

Rikosseuraamuslaitos antaa tarkemmat määräykset kirjastopalveluiden järjestämisestä silloin, kun tutkintavanki ei pääse käymään vankilan kirjastossa.

8 luku

Kirjeenvaihto, puhelut ja sähköinen viestintä

9 §

Päätösvalta

Kirjeen ja muun postilähetyksen tarkastamisesta 1 §:n 2 momentin nojalla sekä tällaisen lähetyksen avaamisesta ja sen sisällön tarkastamisesta ~~1 §:n~~ mainitun pykälän 3 momentin tai 4 §:n 2 momentin nojalla päättää rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies.

Kirjeen, muun postilähetyksen tai viestin lukemisesta 2 §:n 1 momentin nojalla, 2 §:n 2 momentin mukaisesta lähettäjän selvittämisestä, 2 §:n 3 momentissa tarkoitetusta jäljennöksen ottamisesta, 2 a §:n 1 momentin mukaisesta lukemisesta ilmoittamisesta sekä lähetyksen tai viestin 5 §:ssä tarkoitetusta pidättämisestä päättää turvallisuudesta vastaava virkamies taikka ~~hänen tällaisiin tehtäviin erikseen nimeämänsä~~ ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Viestin saa kuitenkin antaa luettavaksi myös sellaiselle Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle, jolla on oikeus käsitellä turvallisuustietorekisterin tietoja. Puhelun kuuntelemisesta ja tallentamisesta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies. Puhelimen käytön keskeyttämisestä tai epäämisestä päättää ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies tai ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies.

Sähköpostin ~~ja~~ tai internetin käyttöä koskevasta luvasta ja luvan peruuttamisesta päättää vankilan yksikönpäällikkö tai turvallisuudesta taikka toiminnoista vastaava virkamies.

9 luku

Tapaamiset ja muut yhteydet vankilan ulkopuolelle

15 §

Päätösvalta

Valvomattomasta tapaamisesta, asiamiehen tapaamisesta, lapsen tapaamisesta, vankien välisestä tapaamisesta, 1 §:n 4 momentissa tarkoitetusta valvotusta tapaamisesta, yhteydenpidosta videoyhteyden välityksellä sekä niiden peruuttamisesta päättää toiminnoista tai turvallisuudesta vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Valvotun tapaamisen 1 §:n 3 momentin mukaisesta kuuntelusta teknisellä laitteella ja tallentamisesta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies. Tapaamiskiellon määräämisestä päättää vankilan yksikönpäällikkö taikka toiminnoista tai turvallisuudesta vastaava virkamies.

— —

17 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Rikosseuraamuslaitos antaa tarkemmat määräykset tapaamisten järjestämisestä.

10 luku

Vankilan järjestys ja kurinpito

10 § (Uusi)

Kurinpitoasian käsittely

~~— —~~

Järjestysrikkomus käsitellään siinä vankilassa, johon tutkintavanki on sijoitettu tai jossa tutkintavanki syyllistyi järjestysrikkomukseen. Vangin kuljetuksen aikana tekemä järjestysrikkomus käsitellään kuitenkin siinä vankilassa, johon tutkintavanki saapuu. Jos tutkintavanki siirretään järjestysrikkomuksen vuoksi avolaitoksesta suljettuun vankilaan, järjestysrikkomus voidaan käsitellä ja kurinpitorangaistus määrätä myös siinä vankilassa, johon vanki siirretään.

16 §

Päätösvalta

Järjestyssäännön vahvistaa operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja.

Vankilan tilojen valvonnasta ja lukittuna pitämisestä päättää vankilan yksikönpäällikkö tai, jos asia ei siedä viivytystä, turvallisuudesta vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies.

Kurinpitorangaistuksesta päättää vankilan yksikönpäällikkö. Yksikönpäällikkö päättää myös, siirretäänkö rikos kurinpitorangaistuksen määräämisen sijasta poliisin tutkittavaksi.

— —

18 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Tarkemmat määräykset kurinpitorangaistuksen täytäntöönpanosta antaa Rikosseuraamuslaitos.

11 luku

Vankilan tilojen ja tutkintavangin tarkastaminen

10 §

Päätösvalta

— —

Vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies taikka ohjauksen tai valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies päättää 7 §:ssä tarkoitetun verinäytteen ottamisesta. (Uusi 2 mom.)

Erityistarkastuksesta päättää vankilan yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty turvallisuudesta vastaava virkamies. Yksittäistapauksessa operatiivisen toiminnan vastuualueen johtajalla tai Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätyllä operatiivisen toiminnan vastuualueen virkamiehellä on oikeus päättää erityistarkastuksen toimittamisesta.

Henkilönkatsastuksesta päättää vankilan yksikönpäällikkö.

11 § (Uusi)

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Tarkemmat määräykset päihteettömyyden valvonnassa noudatettavasta menettelystä antaa Rikosseuraamuslaitos.

12 luku

Muun henkilön tarkastaminen

8 §

Päätösvalta

— —

Tapaajan henkilöntarkastuksesta ja vankilasta poistamisesta päättää valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Kiinni otetun henkilön säilössäpidosta päättää vankilan yksikönpäällikkö.

13 luku

Turvaamistoimenpiteet ja voimakeinojen käyttö

8 §

Päätösvalta

Sitomisesta päättää valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies tai, jos asia ei siedä viivytystä, ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies. Tarkkailuun sijoittamisesta ja eristämistarkkailusta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies tai, jos asia ei siedä viivytystä, valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Tutkintavangin erillään pitämisestä päättää vankilan yksikönpäällikkö.

— —

9 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Tarkemmat määräykset voimakeinojen käytöstä sekä turvaamistoimenpiteiden käytön, voimakeinojen ja voimankäyttövälineiden käytön koulutuksesta antaa Rikosseuraamuslaitos.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

4.

Laki

valvotusta koevapaudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valvotusta koevapaudesta annetun lain (629/2013) 13 ja ~~15 §,~~ 32 §:n 1–5 momentti, 40 §:n 2 momentti sekä 41 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 13 § laeissa 404/2015 ja 807/2017~~, 15 §~~ sekä 32 §:n 1–5 momentti, ~~2, 4 ja 5 momentti laissa 404/2015, 32 §:n 1 momentti laissa 807/2017, 32 §:n 3 momentti laissa 1643/2015 sekä 40 § osaksi laeissa 397/2015 ja 404/2015~~ 40 §:n 2 momentti ja 41 §:n 2 momentti laissa 1305/2021, seuraavasti:

13 §

Elinkautisvangin koevapauden valmistelu

Kun valmistellaan elinkautista vankeutta suorittavan vangin valvottua koevapautta, vankila antaa lausuntonsa koevapauden edellytysten täyttymisestä. Lausuntoon on liitettävä ehdotus koevapauden rangaistusajan suunnitelmaksi, arvio rangaistusajan suunnitelman toteutumisesta sekä muut tarpeelliset asiakirjat. Ehdotuksen rangaistusajan suunnitelmaksi on sisällettävä 14 §:ssä tarkoitetut tiedot. Asiakirjoihin liitetään vangin sekä 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kirjallinen suostumus. Ehdotus rangaistusajan suunnitelmaksi, muut tarpeelliset asiakirjat ja vankilan lausunto toimitetaan asiakasarvioinnin yksikköön.

Asiakasarvioinnin yksikön on tarvittaessa oltava yhteydessä koevapauden täytäntöönpanoon liittyviin viranomaisiin, laitoksiin, yhteisöihin ja yksityisiin henkilöihin. Asiakasarvioinnin yksikkö antaa lausuntonsa siitä, ylläpitääkö ja edistääkö valvottu koevapaus elinkautista vankeutta suorittavan vangin valmiuksia sijoittua yhteiskuntaan, sekä selvittää muiden valvotun koevapauden edellytysten täyttymisen. Vankiterveydenhuollon yksikön lausunnosta säädetään erikseen.

~~15 §~~

~~*Rangaistusajan suunnitelman vahvistaminen*~~

~~Vankilan yksikönpäällikkö tai 13 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa asiakasprosessien vastuualueen johtaja vahvistaa rangaistusajan suunnitelman, ja siihen liitetään 10 §:ssä tarkoitettu vangin kirjallinen suostumus. Rangaistusajan suunnitelma annetaan vangille kirjallisesti.~~

32 §

Päätösvalta

Rikosseuraamuslaitoksen asiakasprosessien vastuualueen johtaja päättää elinkautista vankeutta suorittavan vangin valvottuun koevapauteen sijoittamisesta. ~~sekä~~ Rikosseuraamuslaitoksen asiakasprosessien vastuualueen johtaja päättää 21 §:n 1 momentissa tarkoitetusta luvasta olla tilapäisesti noudattamatta rangaistusajan suunnitelmaa, jos lupa koskee poistumista Suomen valtion alueelta.

Vankilan yksikönpäällikkö päättää muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen vankien valvottuun koevapauteen sijoittamisesta. Vankilan yksikönpäällikkö päättää myös 22 §:n 3 momentissa tarkoitetun täytäntöönpanoon tulevan uuden rangaistuksen vaikutuksesta koevapauden täytäntöönpanon jatkamiseen~~,~~ sekä 25 §:ssä ja 25 a §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetusta valvotun koevapauden peruuttamisesta kokonaan tai määräajaksi ja ~~26 §:ssä tarkoitetusta~~ vankilaan palauttamisesta.

Vankiterveydenhuollon yksikön lääkäri päättää 4 §:ssä tarkoitetun lääkehoidon sekä muun hoidon ja tuen aloittamisesta, valvonnasta ja lopettamisesta. Kiireellisessä tapauksessa lääkehoidon voi tilapäisesti keskeyttää myös 20 §:ssä tarkoitetussa sairaalassa tai erityissairaanhoidon yksikössä toimiva lääkäri. Tieto hoidon väliaikaisesta keskeyttämisestä välitetään viipymättä Vankiterveydenhuollon yksikön lääkärille, joka tekee lopullisen päätöksen lääkehoidosta.

Vankilan yksikönpäällikkö, yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikkö, rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty apulaisjohtaja tai rikosseuraamusesimies päättää 14 §:ssä tarkoitetusta rangaistusajan

suunnitelmasta, 16 §:ssä tarkoitetusta rangaistusajan suunnitelman muuttamisesta, 19 §:ssä tarkoitetun verinäytteen ottamisesta, 21 §:n 1 momentissa tarkoitetusta luvasta olla tilapäisesti noudattamatta rangaistusajan suunnitelmaa, 23 §:ssä tarkoitetun suostumuksen peruuttamisen aiheuttamista seurauksista~~, 26 §:ssä tarkoitetun varoituksen antamisesta ja 33 §:ssä tarkoitettujen matkakustannusten korvaamisesta~~ ja 25 a §:n 1 momentissa tarkoitetusta huomautuksesta ja varoituksesta.

Täytäntöönpanoyksikön yksikönpäällikkö tai muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty ~~muu~~ virkamies päättää rangaistusajan laskemisesta ja 28 §:ssä tarkoitetusta rangaistusajaksi lukemisesta. Täytäntöönpanosta vastaava virkamies tai muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty täytäntöönpanoyksikön virkamies päättää 37 §:ssä tarkoitetun etsintäkuulutuksen antamisesta ja peruuttamisesta.

— —

40 §

Muutoksenhaku

~~Oikaisuvaatimus kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtajalle voidaan tehdä päätöksestä, joka koskee:~~
~~1) 11 §:ssä tarkoitettua vangin hakemusta koevapauteen sijoittamisesta;~~
~~2) 21 §:ssä tarkoitettua tilapäistä lupaa olla noudattamatta rangaistusajan suunnitelmaan sisältyvää velvollisuutta;~~
~~3) 26 §:n 3 momentissa tarkoitettua varoitusta;~~
~~4) 25 §:ssä ja 26 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvotun koevapauden peruuttamista;~~
~~5) 28 §:ssä tarkoitettua rangaistusajaksi lukemista;~~
~~6) 33 §:ssä tarkoitettujen matkakustannusten korvaamista.~~
~~— —~~

Muutoin oikaisuvaatimuksen ja valituksen käsittelyssä noudatetaan, mitä vankeuslain 20 luvun 3–9 §:ssä säädetään. Rikosseuraamuslaitoksen pääjohtaja ratkaisee oikaisuvaatimuksen, jos kyse on asiakasprosessien vastuualueen johtajan 32 §:n 1 momentin nojalla tekemästä päätöksestä.

41 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Rikosseuraamuslaitos voi antaa tarkempia määräyksiä:
1) valvotun koevapauden valmistelusta;
2) menettelystä alaikäisen lapsen mielipiteen selvittämisessä;
3) 9 §:ssä tarkoitetuista tilanteista, joissa valvottuun koevapauteen sijoittaminen on ilmeisen tarpeetonta;
4) valvonnan suorittamisesta ja päihteettömyyden valvonnassa noudatettavasta menettelystä;
5) toimintavelvollisuudesta poikkeamisen perusteista;
6) 28 §:n 2 momentissa tarkoitetuista pakottavista ja ennalta arvaamattomista tilanteista;
7) 39 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

5.

Laki

yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain (400/2015) 27 §:n 2 momentti, 30 §~~:n 1–3 momentti~~, 58 §:n 2 momentti, 87 §, 88 §:n 1 momentti sekä 91 §,

sellaisina kuin niistä ovat 27 §:n 2 momentti sekä 30~~, §:n 2 momentti laissa 385/2017 ja~~ 87 ja 91 § laissa 1304/2021 ~~ja~~ sekä 88 §:n 1 momentti laissa 862/2020, seuraavasti:

27 § (Uusi)

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Tarkemmat määräykset päihteettömyyden valvonnassa noudatettavasta menettelystä antaa Rikosseuraamuslaitos.

30 §

Päätösvalta

~~Rikosseuraamuslaitoksen~~ Yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikkö päättää toimenpiteistä, joita ~~26 §:ssä~~ 24 a §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetusta törkeästä velvollisuuksien rikkomisesta aiheutuu.

Yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikkö päättää:

1) ~~17 §:n 1 momentissa tarkoitetusta yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoon ryhtymisestä~~ 15 §:ssä tarkoitetusta rangaistuksen suorittamisen alkamisajasta;

2) ~~18~~ 16 §:ssä tarkoitetusta täytäntöönpanon ~~aloittamisen~~ lykkäyksestä ~~tai~~ ja keskeytyksestä~~,~~ sekä lykkäyksen ja keskeytyksen peruuttamisesta;

3) 17 ja 46 §:ssä tarkoitetusta täsmennetystä rangaistusajan suunnitelmasta; (Uusi 3 kohta)

4) 22 §:ssä tarkoitetun verinäytteen ottamisesta;

5) 24 §:ssä tarkoitetun noudon pyytämisestä;

6) ~~25 §:ssä tarkoitetun kirjallisen varoituksen antamisesta,~~ 24 a §:n 1 momentissa tarkoitetusta huomautuksesta ja varoituksesta;

~~32 §:ssä tarkoitetusta matkakustannusten korvaamisesta, 74 §:ssä tarkoitetun kirjallisen kehotuksen antamisesta sekä~~

7) 25 §:n 2 momentissa tarkoitetusta täytäntöönpanon aloittamisen kieltämisestä tai täytäntöönpanon keskeyttämisestä; (Uusi 7 kohta)

8) 60 §:n ~~3~~ 4 momentissa ja 76 §:ssä tarkoitetusta valvonnan lakkauttamisesta.

(Uusi momenttijako) Jos asia ei siedä viivytystä, siitä voi päättää rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty vankilan yksikönpäällikkö, apulaisjohtaja tai rikosseuraamusesimies. ~~Matkakustannusten korvaamisesta voi päättää myös muu rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä tehtävään määrätty Rikosseuraamuslaitoksen virkamies.~~

Täytäntöönpanosta vastaava virkamies ~~vastaa~~ päättää valvontarangaistuksen rangaistusajan laskemisesta ja ~~päättää~~ valvontarangaistuksesta ehdonalaiseen vapauteen päästämisestä. Täytäntöönpanosta vastaava virkamies tai muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty ~~muu Rikosseuraamuslaitoksen~~ täytäntöönpanoyksikön virkamies päättää 34 §:ssä tarkoitetun etsintäkuulutuksen antamisesta ja peruuttamisesta.

Valvoja tai muu rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä tehtävään määrätty Rikosseuraamuslaitoksen virkamies päättää:

1) 18 §:ssä tarkoitetusta täsmennetyn rangaistusajan suunnitelman muuttamisesta;

2) muusta 22 §:ssä tarkoitetusta päihteettömyyden valvonnasta kuin verinäytteen ottamisesta;
3) 23 §:ssä tarkoitetusta oikeudesta olla noudattamatta täsmennettyyn rangaistusajan suunnitelmaan sisältyvää velvollisuutta esteen vuoksi;
4) 24 a §:n 1 momentissa tarkoitetusta huomautuksesta;
5) 32 §:ssä tarkoitetusta matkakustannusten korvaamisesta;
6) 50 §:ssä tarkoitetusta turvatarkastuksesta. (Uusi 5 mom.)

58 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Rikosseuraamuslaitos voi antaa tarkemmat määräykset rangaistusajan laskemisesta sekä menettelystä 22 §:ssä tarkoitetun päihteettömyyden ja 41 §:ssä tarkoitettuun toimintaan osallistumisen valvonnassa.

87 §

Oikaisuvaatimuksen päätösvalta ja käsittely

Kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtaja ratkaisee oikaisuvaatimuksen 86 ~~§:ssä~~ §:n 1—6 sekä 8 ja 9 kohdassa tarkoitetuissa asioissa. Mainitun pykälän 7 kohdan päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen ratkaisee täytäntöönpanoyksikön yksikönpäällikkö.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus toimitetaan kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtajalle, yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikölle tai vankilan yksikönpäällikölle. Jos kyse on 86 §:n 7 kohdassa tarkoitetusta valvontarangaistuksen rangaistusaikaa koskevasta päätöksestä, oikaisuvaatimus toimitetaan täytäntöönpanoyksikön yksikönpäällikölle. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä.

88 §

Valitus hallintotuomioistuimeen

Valitus hallinto-oikeuteen on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus Rikosseuraamuslaitoksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä tehdään Helsingin hallinto-oikeuteen.

— —

91 §

Oikaisuvaatimuksen ja valituksen vaikutus täytäntöönpanoon

Oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekeminen ei keskeytä 86 §:n ~~4 ja 5~~ 7 ja 8 kohdassa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanoa, ellei oikaisuvaatimusta käsittelevä kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtaja tai täytäntöönpanoyksikön yksikönpäällikkö taikka valitusta käsittelevä tuomioistuin toisin päätä.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

6.

Laki

yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanosta annetun lain (801/2017) 9 §:n 4 momentti, 28 ja 29 §, 35 §:n 2 ja 3 momentti, 37 §:n 1 momentti sekä 38 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 29 § ja 38 §:n 2 momentti laissa 1306/2021 sekä 37 §:n 1 momentti laissa 863/2020, seuraavasti:

9 §

Valvonta-ajan täytäntöönpanon valmistelu

— —

Rikosseuraamuslaitoksen asiakasarvioinnin yksikön on ennen rangaistusajan suunnitelman määräysten vahvistamista pyydettävä Vankiterveydenhuollon yksiköltä arvio valvontaan sijoitettavan vangin riskistä syyllistyä väkivaltarikokseen.

28 §

Vankeudeksi muunnetun valvonta-ajan suorittaminen

Rikosseuraamuslaitos voi päästää tuomitun, jonka valvonta-aika on muunnettu vankeudeksi, uudestaan suorittamaan valvonta-aikaa, jos tuomitun edellytykset suoriutua valvonta-ajasta ovat parantuneet siten, että hänen voidaan perustellusti olettaa suoriutuvan valvonta-ajasta. Rikosseuraamuslaitoksen asiakasarvioinnin yksikkö antaa lausuntonsa valvonta-ajan suorittamisen edellytyksistä. Valvonta-ajasta suoritetaan tällaisessa tapauksessa ennen vankeudeksi muuntamista suorittamatta oleva osa, josta vankeutena suoritettu aika vähennetään.

Rikosseuraamuslaitoksen asiakasarvioinnin yksikön on arvioidessaan valvonta-ajan jatkamista tehtävä 8–10 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet viimeistään kolmen kuukauden kuluttua valvonta-ajan muuntopäätöksestä ja sen jälkeen enintään kolmen kuukauden välein.

29 §

Päätösvalta

Rikosseuraamuslaitoksen asiakasarvioinnin yksikkö ~~vahvistaa~~ päättää 8 §:ssä tarkoitetusta rangaistusajan suunnitelmasta ja ~~päättää~~ 15 §:ssä tarkoitetusta rangaistusajan suunnitelman muuttamisesta.

Täytäntöönpanoyksikön yksikönpäällikkö tai Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty muu täytäntöönpanoyksikön virkamies ~~vastaa~~ päättää rangaistusajan laskemisesta ja 22 §:ssä tarkoitetusta rangaistusajaksi lukemisesta. Täytäntöönpanosta vastaava virkamies tai muu Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty täytäntöönpanoyksikön virkamies päättää 34 §:ssä tarkoitetun etsintäkuulutuksen antamisesta ja peruuttamisesta.

Vankilan yksikönpäällikkö, rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty toiminnoista tai turvallisuudesta vastaava virkamies taikka yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty apulaisjohtaja päättää:

1) 13 §:n 2 momentissa tarkoitetun verinäytteen ottamisesta;

2) 14 §:n 1 momentissa tarkoitetusta luvasta olla tilapäisesti noudattamatta rangaistusajan suunnitelmaa;

~~3) 14 §:n 2 momentissa tarkoitetusta ilmoituksen johdosta tehtävästä päätöksestä;~~

~~4~~ 3) 16 §:ssä tarkoitetusta selvityksestä ja esityksestä syyttäjälle;

~~5~~ 4) ~~18 §:n 1 momentissa tarkoitetusta kirjallisesta~~ 17 a §:n 1 momentissa tarkoitetusta huomautuksesta ja varoituksesta;

~~6~~ 5) 19 ~~§:ssä~~ §:n 2 momentissa tarkoitetusta törkeän velvollisuuksien rikkomista koskevan selvityksen ~~tarkoitetusta selvityksestä ja sen~~ toimittamisesta syyttäjälle;

~~7~~ 6) 24 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä käräjäoikeudelle~~;~~.

~~8) 33 §:ssä tarkoitettujen matkakustannusten korvaamisesta.~~

~~Yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikkö tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätty apulaisjohtaja päättää 34 §:ssä tarkoitetusta etsintäkuulutuksesta.~~

Rikosseuraamuslaitoksen virkamies päättää muusta 13 §:ssä tarkoitetusta päihteettömyyden valvonnasta kuin verinäytteen ottamisesta, 14 §:n 2 momentissa tarkoitetusta luvasta olla noudattamatta rangaistusajan suunnitelmaa, ~~ja~~ 17 §:ssä tarkoitetusta turvatarkastuksesta sekä turvatarkastuksessa löydettyjen esineiden ja aineiden poisottamisesta, ~~ja~~ 18 §:n ~~2~~ 1 momentissa tarkoitetusta selvityksestä, 21 b §:ssä tarkoitetusta sitomisesta ja 33 §:ssä tarkoitettujen matkakustannusten korvaamisesta.

Pakkokeinolain 2 luvun 9 §:ssä tarkoitettu pidättämiseen oikeutettu virkamies päättää tämän lain 20 §:ssä tarkoitetusta noudosta Rikosseuraamuslaitoksen pyynnöstä sekä 16 ja ~~19~~ 18 §:ssä tarkoitetusta valvottavan säilöönotosta.

Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja päättää vankilan yksikönpäällikön esityksestä 28 §:ssä tarkoitetusta tuomitun sijoittamisesta suorittamaan jäljellä olevaa valvonta-aikaa.

35 §

Muutoksenhaku

— —

Kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtaja ratkaisee 1 momentissa tarkoitetun oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus toimitetaan kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtajalle, yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikölle tai vankilan yksikönpäällikölle. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä. Muutoin oikaisuvaatimuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 91 ja 92 §:ssä säädetään.

37 §

Valitus hallintotuomioistuimeen

Valitus hallinto-oikeuteen on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus Rikosseuraamuslaitoksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamasta päätöksestä tehdään Helsingin hallinto-oikeuteen.

— —

38 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Rikosseuraamuslaitos voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) valvonta-ajan valmistelusta;
2) valvonta-ajan suorittamisesta ja päihteettömyyden valvonnassa noudatettavasta menettelystä;
3) toimintavelvollisuudesta poikkeamisen perusteista;
4) 14 §:n 2 momentissa tarkoitetuista pakottavista ja ennalta arvaamattomista tilanteista sekä mainitussa momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä;
5) vapauttamisessa noudatettavasta menettelystä.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

7.

Laki

henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain ~~3~~ 4 ja ~~13~~ 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain ~~(1069/2015)~~ (1301/2021) ~~3~~ 4 §:n 1 ja 2 momentti ~~ja~~ sekä ~~13~~ 14 §:n 2 momentin ~~2~~ 3 kohta~~, sellaisina kuin ne ovat laissa 1644/2015,~~ seuraavasti:

~~3~~ 4 §

Rikosseuraamuslaitoksen ~~valtakunnalliset henkilörekisterit~~ tietojärjestelmän rekisterit

Tässä laissa tarkoitettujen tietojen käsittelemiseksi Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisen ja ohjauksen vastuualue pitää Rikosseuraamuslaitoksen tietojärjestelmää ja siihen kuuluvia rekistereitä.

Tässä laissa tarkoitettujen henkilötietojen rekisterinpitäjä on Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisen ja ohjauksen vastuualue. (Uusi 2 mom.)

— —

~~13~~ 14 §

Tietojen käsittelyyn oikeutetut

— —

~~Edellä 1 momentissa säädetystä~~ Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään: _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

— —

~~2~~ 3) 11 §:ssä tarkoitetun turvallisuustietorekisterin tietoja saavat käsitellä vain Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen erikseen nimeämät Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehet.

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

8.

Laki

Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetun lain (1316/2006) 4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 9 §, 10 §:n 2 momentti, 18 §:n 2 momentti, 21 §:n 2 momentti, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §, 25 §:n 1 momentti, 27 §:n 3 momentti sekä 30 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 4 § osaksi laissa 716/2012, 6 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 ja 2 momentti ja 18 §:n 2 momentti laissa 716/2012, 9 §:n 3 momentti laissa 738/2014, 24 § osaksi laeissa 739/2011 ja 716/2012 sekä 25 §:n 1 momentti osaksi laissa 739/2011, seuraavasti:

4 §

Yksikönpäällikkö

Koulutuskeskuksella on yksikönpäällikkö, jonka Rikosseuraamuslaitoksen pääjohtaja nimittää.

Yksikönpäällikön tehtävänä on johtaa ja kehittää koulutuskeskuksen toimintaa sekä vastata toiminnan tuloksellisuudesta, laadusta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

Yksikönpäällikön tehtävistä annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Päätösvalta

Koulutuskeskukselle kuuluvat asiat ratkaisee yksikönpäällikkö, jollei tässä laissa tai sen nojalla valtioneuvoston asetuksessa toisin säädetä. ~~Yksikönpäällikön vahvistamassa~~ Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä voidaan yksikönpäällikön toimivaltaan kuuluva asia antaa koulutuskeskuksen muun virkamiehen ratkaistavaksi lukuun ottamatta laissa tai valtioneuvoston asetuksessa yksikönpäällikön ratkaistavaksi säädettyjä asioita. Työjärjestyksen sisällöstä annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

— —

6 §

Ammatilliseen tutkintoon johtava koulutus

Koulutuskeskus antaa rikosseuraamusalan ammatilliseen tutkintoon johtavaa koulutusta. Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisen ja ohjauksen vastuualue vahvistaa vuosittain tutkintoon johtavan koulutuksen aloituspaikkojen määrän koulutuskeskuksen yksikönpäällikön esityksestä.

— —

9 §

Opiskelijaksi ottaminen ammatilliseen tutkintoon johtavaan koulutukseen

Opiskelijaksi ammatilliseen tutkintoon johtavaan koulutukseen voidaan ottaa henkilö, joka on:

1) hakuajan päättymiseen mennessä täyttänyt 18 vuotta;

2) hakuajan päättymiseen mennessä suorittanut vähintään toisen asteen ammatillisen tutkinnon (ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto), lukion oppimäärän tai ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tarkoitetun tutkinnon tai niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon taikka edellä tarkoitettuja tutkintoja vastaavat ulkomaiset opinnot;

3) terveydentilaltaan ja muilta ominaisuuksiltaan rikosseuraamusalan työhön sopiva;

4) suorittanut hyväksytysti valintakokeen; sekä

5) saanut vähintään B-luokan ajo-oikeuden.

Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi myöntää poikkeuksen 1 momentin 2 kohdan mukaisista edellytyksistä, jos hakijalla voidaan muuten katsoa olevan riittävät tiedot ja taidot asianomaisia opintoja varten.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee antaa koulutuskeskukselle opiskelijaksi ottamisen arvioinnissa tarvittavat terveydentilaansa koskevat tiedot. Turvallisuusselvityksen hakemisesta säädetään turvallisuusselvityslaissa (726/2014).

10 §

Opiskelijavalinta

— —

Opiskelijat tutkintoon johtavaan koulutukseen valitsee koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö. Opiskelijat muuhun rikosseuraamusalan koulutukseen valitsee koulutuskeskus.

18 §

Työssäoppiminen

— —

Työssäoppimisjakson ajalta maksettavasta palkkauksesta päättää Rikosseuraamuslaitoksen ~~kehittämisen ja ohjauksen~~ hallinto- ja tukipalveluista vastaava vastuualue. Jos työssäoppiminen suoritetaan muun alan yksikössä, palkkauksesta sovitaan työssäoppimispaikan kanssa.

— —

21 §

Opiskeluaika

— —

Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi opiskelijan pyynnöstä siirtää tämän opiskeluoikeutta siihen asti, että kyseinen koulutus seuraavan kerran aloitetaan, kuitenkin enintään yhdellä vuodella.

22 §

Opiskeluoikeuden menettäminen

Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi määrätä opiskeluoikeuden tutkintoon johtavassa koulutuksessa menetetyksi:

1) jos opiskelijaksi hyväksytty ei ole ilmoittautunut koulutuskeskuksen opiskelijaksi 11 §:ssä säädetyllä tavalla eikä koulutuskeskus perustellusta syystä hyväksy asetetun määräajan jälkeen tapahtunutta ilmoittautumista;

2) jos opiskelijalla on todettu sellainen sairaus tai vamma, joka ilmeisesti on pysyvänä esteenä koulutukseen osallistumiselle ja tutkinnon suorittamiselle; tai

3) jollei opiskelija ole suorittanut opintojaan opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa eikä koulutuskeskus erityisestä syystä myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen.

— —

23 §

Opiskelun keskeyttäminen

Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi keskeyttää tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelevan hakemuksesta tämän opiskelun enintään kahden vuoden määräajaksi.

Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi omasta aloitteestaan keskeyttää tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelevan opiskelun enintään yhden vuoden määräajaksi kerrallaan pitkäaikaisen sairauden vuoksi tai jos opiskelija ei kykene suorittamaan opintojaan hyväksytysti opetussuunnitelman mukaisesti, opiskelijan tekemäksi epäillyn rikoksen esitutkinnan ajaksi tai muusta vastaavasta painavasta syystä. Opiskelijan tulee pyydettäessä antaa koulutuskeskukselle terveydentilansa arviointiin tarvittavat tiedot.

— —

24 §

Huomautus ja varoitus

Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi, jollei suullista huomautusta katsota riittäväksi seuraamukseksi, antaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelevalle kirjallisen varoituksen, jos tämä:

1) on käyttäytynyt koulutuksen aikana Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle sopimattomalla tavalla;
2) on laiminlyönyt opetukseen osallistumisen; tai
3) on rikkonut koulutuskeskuksen järjestyssääntöä.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna sopimattomana käytöksenä on pidettävä erityisesti tekoa tai käytöstä, joka on omiaan vaarantamaan luottamusta rikosseuraamusalalla toimivalle virkamiehelle kuuluvien tehtävien rehelliseen, luotettavaan ja oikeudenmukaiseen hoitoon. Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi antaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelevalle kirjallisen varoituksen myös, jos tämä kieltäytyy 17 §:ssä tarkoitetusta päihdetestauksesta tai antaa päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen.

25 §

Koulutuksesta erottaminen

Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi erottaa opiskelijan tutkintoon johtavasta koulutuksesta, jos tämä:
1) on antanut koulutukseen pyrkiessään sellaisia vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, jotka olisivat voineet estää koulutukseen valinnan, taikka jättänyt kertomatta sellaisen itseään koskevan olennaisen seikan, joka olisi voinut muodostua valinnan esteeksi;
2) on syyllistynyt koulutuksen aikana sellaiseen rikokseen, joka osoittaa sopimattomuutta rikosseuraamusalalle taikka muutoin käyttäytynyt Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle sopimattomalla tavalla eikä kirjallista varoitusta ole pidettävä riittävänä seuraamuksena;
3) tutkintoa suorittaessaan kieltäytyy 17 §:ssä tarkoitetusta päihdetestauksesta taikka antaa päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen eikä kirjallista varoitusta ole pidettävä riittävänä seuraamuksena;
4) ei jatka opiskeluaan 23 §:ssä tarkoitetun määräajan päätyttyä taikka perusteita koulutuksen jatkamiselle ei enää ole;
5) laiminlyö toistuvasti tai olennaisella tavalla opetukseen osallistumisen; taikka
6) on toistuvasti tai olennaisella tavalla rikkonut koulutuskeskuksen järjestyssääntöä.

— —

27 §

Järjestyssääntö

— —

Järjestyssäännön vahvistaa koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö.

30 §

Oikaisuvaatimus

— —

Aikaisempien opintojen ja osaamisen hyväksi lukemisen oikaisemista koskevaan 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ja opintosuorituksen arvioinnin oikaisemista koskevaan 16 §:n 2 momentissa tarkoitettuun opettajan päätökseen tyytymätön voi hakea siihen kirjallisesti oikaisua koulutuskeskuksen yksikönpäälliköltä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

9.

Laki

Vankiterveydenhuollon yksiköstä annetun lain 6 ja 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Vankiterveydenhuollon yksiköstä annetun lain (1635/2015) 6 §:n 1–4 momentti ja 11 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 1–4 momentti laissa 189/2019, seuraavasti:

6 §

Potilasrekisterissä olevien tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä potilastietojen luovuttamisesta ilman potilaan kirjallista suostumusta säädetään potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 13 §:n 3 ja 4 momentissa tai muussa laissa, saa vankien ja tutkintavankien terveydenhuollosta vastaava lääkäri tai hänen ohjeidensa mukaan muu terveydenhuollon ammattihenkilö luovuttaa potilasrekisteriin talletettuja tietoja seuraavasti:

1) asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäällikölle tai vankilan yksikönpäällikölle taikka Rikosseuraamuslaitoksen tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätylle Rikosseuraamuslaitoksen palveluksessa olevalle virkamiehelle sellaiset vangin tai tutkintavangin väkivalta-, itsemurha- tai tartuntatautiriskiä taikka muita vastaavia sairaudesta johtuvia riskejä koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä kyseisen henkilön hengen, terveyden tai turvallisuuden suojaamiseksi taikka muiden henkilöiden hengen, terveyden tai turvallisuuden vaarantumisen estämiseksi;

2) asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäällikölle tai vankilan yksikönpäällikölle taikka Rikosseuraamuslaitoksen tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätylle toiminnoista vastaavalle Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle sellaiset työntekijän työturvallisuuden varmistamiseen liittyvät tiedot, jotka ovat välttämättömiä arvioitaessa vangin tai tutkintavangin työkykyä hänen sijoittamisekseen työhön, sekä sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä arvioitaessa vangin tai tutkintavangin toimintakykyä hänen sijoittamisekseen opiskeluun tai muuhun toimintaan;

3) asiakasarvioinnin yksikön yksikönpäällikölle tai Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätylle Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle sellaiset vangin terveydentilaa ja hoitoa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä arvioitaessa yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain (400/2015) 70 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdassa tarkoitettua väkivalta- tai seksuaalirikokseen syyllistymisen riskiä;

4) vankilan yksikönpäällikölle sellaiset 3 kohdassa tarkoitettuun väkivalta- tai seksuaalirikokseen syyllistymisen riskiä koskevaan arvioon sisältyvät vangin terveydentilaa ja hoitoa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä päätettäessä yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain 70 §:n nojalla ehdonalaiseen vapauteen päästettävän vangin asettamisesta koeajaksi valvontaan;

5) Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle, jonka virkatehtäviin kuuluu elinkautisvankien vapauttamismenettelystä annetun lain (781/2005) 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun vangin vapauttamisasian käsitteleminen, mainitun asian käsittelemiseksi väkivaltariskiarvio sekä asiakasarvioinnin yksikön, vankilan tai yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikölle taikka ~~R~~rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätylle toiminnoista vastaavalle virkamiehelle arvioidun väkivaltariskin nojalla järjestettävän toiminnan suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi kirjallinen lausunto väkivaltariskiarvion johtopäätöksistä~~.~~;

6) Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle, jonka virkatehtäviin kuuluu rikoslain 2 c luvun 11 §:ssä, sellaisena kuin se on laeissa 780/2005, 735/2015 ja 1718/2015, tarkoitettu koko rangaistusta vankilassa suorittavan vangin vapauttamisasian käsitteleminen, mainitun asian käsittelemiseksi vaarallisuusarvio sekä asiakasarvioinnin yksikön, vankilan tai yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikölle taikka rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätylle toiminnoista vastaavalle virkamiehelle arvioidun väkivaltariskin nojalla järjestettävän toiminnan suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi kirjallinen lausunto vaarallisuusarvion johtopäätöksistä; (Uusi 6 kohta)

7) Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle, jonka virkatehtäviin kuuluu yhdistelmärangaistukseen tuomitun vangin valvonta-ajan valmistelu, valmistelua varten arvio vangin riskistä syyllistyä väkivaltarikokseen. (Uusi 7 kohta)

Ilman potilaan suostumusta potilasrekisteristä voidaan luovuttaa Rikosseuraamuslaitoksen palveluksessa oleville terveydenhuollon ammattihenkilöille heidän terveyden- tai sairaanhoidon tehtävissään välttämättömät tiedot.

Rikosseuraamuslaitoksen muulle henkilöstölle kuin terveydenhuollon ammattihenkilöille voidaan ilman rekisteröidyn kirjallista suostumusta ilmaista vain sellaisia 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja, joista ei ilmene sairauden laatu eikä muu terveydentilan tai hoidon yksityiskohta.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun asiakasarvioinnin yksikön laatiman väkivalta- tai seksuaalirikokseen syyllistymisen riskiä koskevan arvion johtopäätöksistä saa luovuttaa kirjallisen lausunnon yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikölle tai rikosseuraamuskeskuksen työjärjestyksessä määrätylle Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle suunniteltaessa ja toteutettaessa arvion edellyttämää ehdonalaisen vapauden valvontaan sisältyvää toimintaa.

— —

11 §

Tarkastusoikeus

— —

Tarkastaja on päästettävä vankilaan ja kaikkiin Vankiterveydenhuollon yksikön toimipaikan tiloihin. Tarkastuksessa on salassapitosäännösten estämättä esitettävä kaikki tarkastajan pyytämät asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä tarkastuksen toimittamiseksi, ja annettava niistä maksutta tarkastajan pyytämät jäljennökset. Tarkastajalla on myös oikeus ottaa valokuvia tarkastuksen aikana. Tarkastusoikeutta ei ole pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyihin tiloihin. Valokuvia ei saa ottaa vangeista eikä tutkintavangeista.

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

10.

Laki

oikeudenkäymiskaaren 25 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäymiskaaren 25 luvun 6 §, sellaisena kuin se on laissa 165/1998, seuraavasti:

25 luku

Muutoksenhaku käräjäoikeudesta hovioikeuteen

6 §

Vangittu taikka vankeusrangaistusta tai muuntorangaistusta suorittava henkilö saa rikosasiassa ilmoittaa tyytymättömyyttä vankilan yksikönpäällikölle. Jos tyytymättömyyden ilmoittamisen määräaika päättyy tällaisen henkilön ollessa oikeudenkäynnin tai vanginkuljetuksen vuoksi rangaistuslaitoksen ulkopuolella, hän saa ilmoittaa tyytymättömyyttä vankilaan saapumisensa jälkeisenä päivänä.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

11.

Laki

rikoslain 2 c luvun 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 2 c luvun 10 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 628/2013, seuraavasti:

2 c luku

Vankeudesta ja yhdistelmärangaistuksesta

10 §

Ehdonalainen vapauttaminen elinkautisesta vankeudesta

— —

Ennen kuin elinkautiseen vankeuteen tuomittu päästetään ehdonalaiseen vapauteen, hänet voidaan sijoittaa valvottuun koevapauteen. Jos Rikosseuraamuslaitos katsoo, että ennen ehdonalaista vapauttamista ilmitulleen rikoksen tai valvotusta koevapaudesta annetun lain 23 §:n 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen peruuttamisen tai mainitun lain 26 §:n 1 momentissa tarkoitetun koevapauden peruuttamisen vuoksi ehdonalaista vapauttamista on harkittava uudelleen, sen on saatettava asia Helsingin hovioikeuden uudelleen käsiteltäväksi. Samoin on meneteltävä valvotusta koevapaudesta annetun lain 28 §:ssä ja vankeuslain 3 luvun 7 §:ssä tarkoitetuissa rangaistusajaksi lukemista koskevissa asioissa.

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

12.

Laki

pakkokeinolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan pakkokeinolain (806/2011) 2 luvun 12 h §:n 1 momentti, 12 i §:n 1 momentti ja 12 k §:n 2 momentti, 4 luvun 4 §:n 1 momentti sekä 11 luvun 4 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 12 h §:n 1 momentti ja 11 luvun 4 §:n 2 momentti laissa 101/2018 sekä 2 luvun 12 i §:n 1 momentti ja 12 k §:n 2 momentti laissa 509/2019, seuraavasti:

2 luku

Kiinniottaminen, pidättäminen, vangitseminen ja tutkinta-aresti

12 h §

Poikkeuslupa ja tutkinta-arestin sisällön muuttaminen

Vankilan yksikönpäällikkö tai yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikkö saa perustellusta syystä yksittäistapauksessa myöntää luvan vähäiseen poikkeamiseen tutkinta-arestia koskevassa ratkaisussa asetetusta velvollisuudesta. Tutkinta-arestiin määrätty voi saattaa poikkeusluvan epäämistä koskevan asian syyteasiassa toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

— —

12 i §

Velvollisuuksien rikkominen

Jos Rikosseuraamuslaitos tekemänsä selvityksen perusteella toteaa, että tutkinta-arestiin määrätty on rikkonut lievästi ja ilman 12 h §:n 2 momentissa tarkoitettua syytä hänelle asetettuja velvollisuuksia, Rikosseuraamuslaitos antaa hänelle kirjallisen varoituksen. Sen antamisesta päättää yhdyskuntaseuraamustoimiston yksikönpäällikkö.

— —

12 k §

Etsintäkuuluttaminen

— —

Vankeuslaissa (767/2005) tarkoitettu täytäntöönpanosta vastaava virkamies tai Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty muu täytäntöönpanoyksikön virkamies päättää tutkinta-arestiin määrätyn etsintäkuuluttamisesta ja etsintäkuulutuksen peruuttamisesta.

4 luku

Yhteydenpidon rajoittaminen

4 §

Yhteydenpidon rajoittamisesta päättäminen

Yhteydenpidon rajoittamisesta kiinniottamisen ja pidättämisen aikana päättää pidättämiseen oikeutettu virkamies. Tutkinta-vankeuteen liittyvästä yhteydenpidon rajoittamisesta ja sen voimassaolon jatkamisesta päättää pidättämiseen oikeutetun virkamiehen tai vankilan yksikönpäällikön esityksestä vangitsemisesta päättävä tuomioistuin. Yhteydenpidon rajoittamisesta voi ennen tuomioistuimen ratkaisua väliaikaisesti päättää pidättämiseen

oikeutetun virkamiehen esityksestä vankilan yksikönpäällikkö tai, jos tutkintavanki on sijoitettu poliisin säilytystilaan, pidättämiseen oikeutettu virkamies.

— —

11 luku

Erinäiset säännökset

4 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

— —

Rikosseuraamuslaitos antaa tarkemmat määräykset:
1) tutkinta-arestin valvonnan suorittamisesta;
2) 2 luvun 12 h §:ssä tarkoitetusta poikkeusluvasta;
3) tutkinta-arestin suorittamisajan laskemisesta ja kirjaamisesta.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

13.

Laki

haastemieslain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan haastemieslain (505/1986) 6 §:n 1 momentti,
sellaisena kuin se on laissa 779/2019, seuraavasti:

6 §

Muut tiedoksiantoon oikeutetut

Haastamisen ja tiedoksiannon ovat oikeutettuja suorittamaan niin kuin haastemies:
1) poliisimies, syyttäjä, kihlakunnanvouti, rajavartiomies, pidättämiseen oikeutettu tullimies, tehtävään määrätty muu tullimies sekä käräjänotaari;
2) tuomioistuimen tai poliisilaitoksen päällikön määräämä asianomaisen viranomaisen palveluksessa oleva virkamies;
3) Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä määrätty Rikosseuraamuslaitoksen virkamies, kun viranomainen sitä pyytää ja haastettava tai tiedoksiannon vastaanottaja on vanki;
4) puolustusvoimissa joukko-osaston komentajan tai häneen rinnastettavan esimiehen määräämä virkamies, kun viranomainen sitä pyytää ja haastettava tai tiedoksiannon vastaanottaja on rikoslain (39/1889) 45 luvussa tarkoitettu; sekä
5) Suomen edustustossa ulkoministeriön tehtävään valtuuttama kunniakonsuli tai edustuston palveluksessa toimiva henkilö.

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

14.

Laki

elinkautisvankien vapauttamismenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan elinkautisvankien vapauttamismenettelystä annetun lain (781/2005) 1 §:n 2–4 momentti, 3 §:n 2 ja 3 momentti, 5 §:n 2 momentti sekä 9 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2–4 momentti, 3 §:n 2 ja 3 momentti ja 5 §:n 2 momentti laissa 737/2011 sekä 9 § laissa 802/2017, seuraavasti:

1 §

Hakemus

— —

Rikosseuraamuslaitoksen on hakemuksen johdosta annettava lausunto hovioikeudelle. Lausunnossaan Rikosseuraamuslaitoksen on todettava, puoltaako vai vastustaako se vapauttamista ja onko vanki määrättävä rikoslain (39/1889) 2 c luvussa tarkoitettuun valvottuun koevapauteen. Lausuntoon on liitettävä Rikosseuraamuslaitoksen arvio vapauttamisen edellytyksistä ja muu vankia koskeva selvitys. Elinkautiseen vankeuteen tuomittua koskevaan lausuntoon on lisäksi liitettävä arvio vangin riskistä syyllistyä väkivaltarikokseen.

Vankeuslain (767/2005) 10 luvun 3 §:ssä tarkoitetussa tilanteessa tai muusta erityisestä syystä Rikosseuraamuslaitos voi tehdä hakemuksen vangin vapauttamisesta.

Rikosseuraamuslaitoksen on annettava 2 momentissa tarkoitettu lausunto ja 3 momentissa tarkoitettu hakemus liitteineen vangille tiedoksi.

3 §

Asian käsittely Helsingin hovioikeudessa

— —

Hovioikeus voi omasta aloitteestaan päättää asiantuntijalausunnon hankkimisesta, todistelun vastaanottamisesta taikka kirjallisen todisteen tai muun asiakirjan esittämisestä. Tuomioistuimen hankkiman selvityksen johdosta vangille ja Rikosseuraamuslaitokselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Asiassa on järjestettävä suullinen käsittely, jos vanki sitä vaatii, ja muutoinkin, jollei se ole selvästi tarpeetonta. Vanki ja Rikosseuraamuslaitoksen edustaja on kutsuttava suulliseen käsittelyyn. Suullisessa käsittelyssä voidaan kuulla vankia, Rikosseuraamuslaitoksen edustajaa, todistajaa tai muuta henkilöä ja ottaa vastaan muuta selvitystä. Jos vanki ei saavu suulliseen käsittelyyn, asia voidaan ratkaista hänen poissaolostaan huolimatta, jollei hovioikeus pidä hänen henkilökohtaista kuulemistaan tarpeellisena.

— —

5 §

Oikeusapu

— —

Rikosseuraamuslaitoksen asian selvittämistä varten nimeämälle todistajalle tai muulle henkilölle aiheutuneet kustannukset maksetaan valtion varoista siten kuin valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista annetussa laissa (666/1972) säädetään. Vankia ei kuitenkaan voida velvoittaa korvaamaan näitä kustannuksia valtiolle.

9 §

Ehdonalaisen vapauttamisen täytäntöönpanokielto

Kun Rikosseuraamuslaitos saattaa ehdonalaista vapauttamista koskevan asian rikoslain 2 c luvun 10 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla Helsingin hovioikeuteen uudelleen käsiteltäväksi, hovioikeus voi kieltää ehdonalaista vapauttamista koskevan päätöksen täytäntöönpanon uuden käsittelyn ajaksi.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

15.

Laki

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä annetun lain (1379/2010) 6 § seuraavasti:

6 §

Yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa

Vankeuslain (767/2005) 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun päiväjärjestyksen valmistelee Rikosseuraamuslaitos yhteistyössä vankilan perheosaston henkilökunnan kanssa, ja sen vahvistaa vankilan yksikönpäällikkö.

Lastensuojelun toteuttamiseksi järjestetään neuvotteluja lastensuojelulain 31 §:n mukaisesti. Jos vanhemman tilanteessa tapahtuu muutoksia, jotka saattavat edellyttää lapsen asiakassuunnitelman tarkistamista, vankilan yksikönpäällikön on viipymättä ilmoitettava asiasta lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

16.

Laki

Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain (326/1963) 5 e §:n 2 momentti, 9 a §:n 2 momentti, 9 b §:n 2 momentti, 9 e §:n 1 momentti, 9 f §, 24 §:n 2 momentti sekä 26–28 §,

sellaisina kuin ne ovat, 5 e §:n 2 momentti, 9 a §:n 2 momentti, 9 b §:n 2 momentti, 9 e §:n 1 momentti, 9 f §, 24 §:n 2 momentti sekä 27 ja 28 § laissa 988/2014 sekä 26 § laeissa 988/2014 ja 864/2020, seuraavasti:

5 e §

— — — —

Jos toimivaltainen viranomainen Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa muuttaa Suomessa täytäntöön pantavaksi siirrettyyn yhdyskuntapalveluun liittyviä ehtoja tai määräyksiä, joita tuomittu on velvollinen noudattamaan, tai jos viranomainen muuntaa taikka kumoaa 9 a §:ssä tarkoitetun yhdyskuntapalvelun, päätös on pätevä myös Suomessa. Jos muutettuja ehtoja tai määräyksiä Suomessa ei ole mahdollista panna täytäntöön, Rikosseuraamuslaitos voi vahvistaa muutoksia niihin.

24 §

— —

Rikosseuraamuslaitos ratkaisee, onko 5, 9 a, 10 tai 17 §:ssä tarkoitettuun pyyntöön suostuttava. Oikeusrekisterikeskus päättää 1 §:ssä tarkoitettuun pyyntöön suostumisesta.

26 §

Rikosseuraamuslaitos kuulee tuomittua ennen kuin se päättää suostumisestaan 5, 9 a, 10 tai 17 §:ssä tarkoitettuun pyyntöön. Kuulemiseen sovelletaan, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään asianosaisen kuulemisesta. Päätöksen tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Rikosseuraamuslaitoksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Rikosseuraamuslaitoksen päätös voidaan panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

27 §

Pyynnön, joka tarkoittaa 8 tai 9 e §:n mukaista täytäntöönpanoa taikka 15 tai 22 §:ssä edellytettyä valvonnan järjestämistä Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa, esittää Rikosseuraamuslaitos. Pyyntöön on liitettävä tuomitun antama lausunto tai todistus siitä, että tuomitulle on varattu tilaisuus lausua asiasta. Pyynnön, joka tarkoittaa 4 §:n mukaista täytäntöönpanoa, esittää oikeusrekisterikeskus.

Jos pyyntö koskee sakon muuntorangaistuksen täytäntöönpanoa, Rikosseuraamuslaitoksen on määrättävä muuntorangaistuksen pituus ja vanhenemisaika.

28 §

Jos Rikosseuraamuslaitos on suostunut pyyntöön, jota 1, 5, 9 a, 10 tai 17 §:ssä tarkoitetaan, tai jos ehdollinen rangaistus tai ehdonalainen vapaus 13 tai 20 §:ssä tarkoitetulla tavalla määrätään menetetyksi, Suomessa ei saa nostaa syytettä siitä rikoksesta, jota toisessa Pohjoismaassa annettu tuomio koskee.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

———

17.

Laki

rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Pohjoismaiden välillä annetun lain 51 ja 64 § muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Pohjoismaiden välillä annetun lain (1383/2007) 51 §:n 2 momentti ja 64 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 740/2011, seuraavasti:

51 §

Toimivaltaiset viranomaiset

— —

Vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa koskevan 50 §:n 2 momentissa tarkoitetun pyynnön tekee Rikosseuraamuslaitos.

64 §

Vapaudenmenetysajan vähentäminen

— —

Jos luovuttaminen Suomeen on tapahtunut rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, Rikosseuraamuslaitoksen täytäntöönpanosta vastaava virkamies vähentää luovutetun suoritettavasta vapausrangaistuksesta hänelle luovuttamismenettelyssä aiheutuneen vapaudenmenetyksen noudattaen soveltuvin osin, mitä rikoslain 6 luvun 13 §:ssä säädetään.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

18.

Laki

rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain 54 ja 67 § muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain (1286/2003) 54 § ja 67 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 54 § laissa 189/2017 ja 67 §:n 2 momentti laissa 1385/2007, seuraavasti:

54 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Edellä 53 §:n 1 momentissa tarkoitetun syytetoimenpiteitä koskevan pyynnön tekee syyttäjä, joka on toimivaltainen ajamaan syytettä kysymyksessä olevassa rikosasiassa. Vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa koskevan 53 §:n 2 momentissa tarkoitetun pyynnön tekee syyttäjä Rikosseuraamuslaitoksen esityksestä.

67 §

Vapaudenmenetysajan vähentäminen

— —

Jos luovuttaminen Suomeen on tapahtunut rangaistuksen täytäntöönpanoa varten, Rikosseuraamuslaitoksen täytäntöönpanosta vastaava virkamies vähentää luovutetun suoritettavasta vapausrangaistuksesta hänelle luovuttamismenettelyssä aiheutuneen vapaudenmenetyksen noudattaen soveltuvin osin, mitä rikoslain 6 luvun 13 §:ssä säädetään.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

19.

Laki

tuomittujen siirtoa Euroopan unionissa koskevan puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuomittujen siirtoa Euroopan unionissa koskevan puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain (1169/2011) 3 §, 5 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 10 §:n 1 ja 2 momentti sekä 19 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 1 momentti laissa 39/2019 ja 19 §:n 1 momentti laissa 866/2020, seuraavasti:

3 §

Toimivaltainen viranomainen

Rikosseuraamuslaitos päättää 2 §:ssä tarkoitetun seuraamuksen täytäntöönpanon siirtoa koskevan pyynnön lähettämisestä toiseen jäsenvaltioon ja suostumisesta toisen jäsenvaltion lähettämän pyynnön täytäntöönpanoon Suomessa. Jos pyyntö koskee muun vapaudenmenetyksen käsittävän toimenpiteen kuin vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon siirtoa toisesta jäsenvaltiosta Suomeen tai hoitoseuraamuksen täytäntöönpanon siirtoa koskevan pyynnön lähettämistä Suomesta toiseen jäsenvaltioon, toimivaltainen viranomainen on kuitenkin oikeusministeriö.

5 §

Väliaikainen säilöönotto

Täytäntöönpanon varmistamiseksi pidättämiseen oikeutettu virkamies voi puitepäätöksen 14 artiklassa tarkoitetussa tilanteessa ottaa tuomitun säilöön, jos tuomion antanut valtio sitä pyytää. Pyyntö voidaan tehdä suoraan pidättämiseen oikeutetulle virkamiehelle. Säilöön ottamisesta on viipymättä ilmoitettava sille käräjäoikeudelle, jonka tuomiopiiriin kuuluvalla paikkakunnalla säilössä pitäminen tapahtuu, kyseisessä tuomiopiirissä toimivalle aluesyyttäjälle tai erikoissyyttäjälle sekä Rikosseuraamuslaitokselle.

Saatuaan ilmoituksen säilöön ottamisesta käräjäoikeuden on kiireellisesti otettava asia käsiteltäväkseen siinä järjestyksessä kuin vangitsemisvaatimuksen käsittelystä säädetään ja päätettävä, onko toimenpide pysytettävä voimassa. Päätöksestään käräjäoikeuden on heti ilmoitettava Rikosseuraamuslaitokselle.

— —

Jos Rikosseuraamuslaitos katsoo, että seuraamuksen täytäntöönpanolle on olemassa este, sen on määrättävä säilöön otettu heti päästettäväksi vapaaksi. Säilöön otettu on päästettävä vapaaksi myös, jollei Rikosseuraamuslaitos ole vastaanottanut täytäntöönpanoa koskevaa pyyntöä ja siihen liitettäviä asiakirjoja 40 päivän kuluessa säilöön ottamisesta. Säilöön otettu on päästettävä vapaaksi viimeistään silloin, kun vapaudenmenetyksen yhteenlaskettu aika Suomessa ja tuomion antaneessa valtiossa vastaa aikaa, jonka tuomittu olisi ollut vapautensa menettäneenä, jos seuraamus olisi pantu täytäntöön tuomion antaneessa valtiossa.

— —

10 §

Kielet ja käännökset

Rikosseuraamuslaitos hyväksyy puitepäätöksen 4 artiklassa tarkoitetun todistuksen, jos se on toimitettu suomen-, ruotsin- tai englanninkielisenä taikka siihen on liitetty käännös jollekin näistä kielistä. Rikosseuraamuslaitos voi hyväksyä myös muun kuin suomen-, ruotsin- tai englanninkielisenä toimitetun todistuksen, jos hyväksymiselle ei ole muutoin estettä.

Rikosseuraamuslaitos huolehtii tarvittaessa todistuksen ja tuomion kääntämisestä suomen tai ruotsin kielelle.

— —

19 §

Muutoksenhaku

Rikosseuraamuslaitoksen tai oikeusministeriön päätöksestä saa valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

20.

Laki

valvontatoimenpiteitä ja vaihtoehtoisia seuraamuksia Euroopan unionissa koskevan puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valvontatoimenpiteitä ja vaihtoehtoisia seuraamuksia Euroopan unionissa koskevan puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain (1170/2011) 3 ja 4 §, 6 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 9 ja 11 §, 13 §:n 2 momentti sekä 14 §:n 1 momentti,

sellaisena kuin niistä on 14 §:n 1 momentti laissa 867/2020, seuraavasti:

3 §

Toimivaltainen viranomainen

Rikosseuraamuslaitos päättää tuomion tai valvontapäätöksen tunnustamista ja valvontatoimen tai vaihtoehtoisen seuraamuksen valvonnan täytäntöönpanoa koskevan pyynnön (*valvonnan siirtoa koskeva pyyntö*) lähettämisestä toiseen jäsenvaltioon ja suostumisesta toisen jäsenvaltion lähettämän pyynnön täytäntöönpanoon Suomessa.

4 §

Edellytykset pyynnön vastaanottamiselle

Valvonnan siirtoa koskeva pyyntö vastaanotetaan käsiteltäväksi ilman Rikosseuraamuslaitoksen suostumusta, jos valvontaan määrätyllä tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitulla on pysyvä asuinpaikka Suomessa ja hän on suostunut siihen, että valvonta järjestetään Suomessa.

Jos valvontaan määrätyllä tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitulla ei ole pysyvää asuinpaikkaa Suomessa, edellytyksenä valvonnan siirtoa koskevan pyynnön vastaanottamiselle on Rikosseuraamuslaitoksen suostumus. Suostumus voidaan antaa, jos valvontatoimenpiteen tai vaihtoehtoisen seuraamuksen täytäntöönpano Suomessa valvontaan määrätyn tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitun henkilökohtaisten olosuhteiden tai muun erityisen syyn takia edistäisi hänen mahdollisuuksiaan sopeutua yhteiskuntaan.

6 §

Valvonnan siirtoa koskevan pyynnön täytäntöönpano

— —

Päätöksen valvontatoimenpiteen taikka vaihtoehtoisen seuraamuksen mukauttamisesta puitepäätöksen 9 artiklan mukaisesti tekee Rikosseuraamuslaitos. Jos kuitenkin toimenpiteestä vastaavassa kansallisessa tapauksessa päättäisi tuomioistuin, päätöksen tekee Helsingin käräjäoikeus. Vaatimuksen tekee syyttäjä Rikosseuraamuslaitoksen esityksestä. Tällöin mukauttamista koskevan asian käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin, mitä rikosasian käsittelystä säädetään.

— —

8 §

Kielet ja käännökset

Rikosseuraamuslaitos hyväksyy puitepäätöksen 6 artiklassa tarkoitetun todistuksen, jos se on toimitettu suomen-, ruotsin- tai englanninkielisenä taikka siihen on liitetty käännös jollekin näistä kielistä. Rikosseuraamuslaitos voi hyväksyä myös muun kuin suomen-, ruotsin- tai englanninkielisenä toimitetun todistuksen, jos hyväksymiselle ei ole muutoin estettä.

Rikosseuraamuslaitos huolehtii tarvittaessa todistuksen kääntämisestä suomen tai ruotsin kielelle.

— —

9 §

Edellytykset pyynnön lähettämiselle

Valvonnan siirtoa koskevan pyynnön lähettämisestä puitepäätöksen 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun jäsenvaltioon päättää Rikosseuraamuslaitos. Edellytyksenä pyynnön lähettämiselle on, että täytäntöönpanon siirto voisi valvontaan määrätyn tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitun henkilökohtaisten olosuhteiden tai muun erityisen syyn vuoksi edistää hänen sopeutumistaan yhteiskuntaan ja että hän on siirtämiseen suostunut.

11 §

Kielet ja käännökset

Rikosseuraamuslaitos huolehtii puitepäätöksen liitteenä olevan mallin mukaisen todistuksen kääntämisestä täytäntöönpanovaltion hyväksymälle kielelle.

13 §

Oikeus avustajaan ja puolustajaan

— —

Valvontaan määrätylle tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitulle on määrättävä puolustaja, jos hän sitä pyytää. Puolustajan määräämisestä viran puolesta samoin kuin puolustajasta muutoin on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 2 luvussa säädetään. Puolustajan määrää Rikosseuraamuslaitos. Puolustajan voi määrätä myös tässä laissa tarkoitettua asiaa käsittelevä tuomioistuin. Valvontaan määrätylle tai vaihtoehtoiseen seuraamukseen tuomitulle on viipymättä selvitettävä hänen oikeutensa käyttää avustajaa sekä se, että hänelle voidaan määrätä puolustaja.

— —

14 §

Muutoksenhaku

Rikosseuraamuslaitoksen tekemästä päätöksestä saa valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

— —

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .